

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: architektura

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza

Data przeprowadzenia wizytacji: 28-29 listopada 2022 r.

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	27
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	34
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	36
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	42
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Janusz Uriasz, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Magdalena Jagiełło-Kowalczyk, członek PKA
2. prof. dr hab. inż. Jan Rabiej, ekspert PKA
3. Marek Tenczyński, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Rafał Koziołek, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. Wioletta Marszelewska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia kierunku architektura, prowadzonego na Politechnice Rzeszowskiej, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023. Wizytacja została zrealizowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z kierownictwem Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	architektura	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	architektura i urbanistyka (80%) inżynieria lądowa, geodezja i transport (20%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	8 semestrów, 240 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	600 godzin/36 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nd	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier architekt	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	348	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2975	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	144	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	133	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	74	-
--	----	---

Nazwa kierunku studiów	architektura	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3 semestry, 90 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nd	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nd	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister inżynier architekt	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	44	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1105	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	45	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	71	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	31	-

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione
---	---------------------

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku architektura jest ściśle związana ze Strategią Politechniki Rzeszowskiej na lata 2021-2028 i określoną w niej misją Uczelni. Strategia Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej wskazuje jako priorytetowe kierunki działań m.in.: rozwój kształcenia akademickiego; rozwój infrastruktury naukowo-badawczej i dydaktycznej; rozwój współpracy z otoczeniem; rozwój społeczności akademickiej. Strategia Uczelni została zdefiniowana w formie dwudziestu strategicznych programów rozwojowych. Przyjęta dla kierunku architektura, koncepcja i cele kształcenia w pełni wpisują się w misję i strategię Uczelni. Wyznacznikiem tego jest dostosowywanie programu studiów do potrzeb rynku pracy, w tym unowocześnianie procesu kształcenia, utrzymywanie wysokiego poziomu nauczania i badań naukowych, nawiązywaniu i podtrzymywaniu współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym. Stały rozwój infrastruktury naukowo-badawczej i dydaktycznej wpisuje się w podnoszenie jakości procesu dydaktycznego.

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za organizację kształcenia na ocenianym kierunku jest Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Kierunek został przyporządkowany do dyscypliny architektura i urbanistyka, jako dyscypliny wiodącej, na studiach pierwszego stopnia - 80%, w pozostałej części kierunek na przyporządkowano do dyscypliny inżynieria lądowa, geodezja i transport. Na studiach drugiego stopnia kierunek został przyporządkowany w całości do dyscypliny architektura i urbanistyka. Celem kształcenia na kierunku architektura na studiach pierwszego stopnia jest wykształcenie absolwenta posiadającego wiedzę z zakresu historii i teorii architektury i urbanistyki, sztuk pięknych, budownictwa i technologii budowlanych, konstrukcji, fizyki budowli oraz projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Absolwent inżynierskich studiów pierwszego stopnia na kierunku architektura zna przepisy prawa budowlanego i przepisy techniczno-budowlane, a także metody organizacji i przebiegu procesu inwestycyjnego, ekonomikę organizacji procesu inwestycyjnego i organizację procesu projektowego w Polsce i w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Absolwent jest gotów do podjęcia działalności zawodowej w charakterze asystenta architekta lub urbanisty oraz w wykonawstwie i w nadzorze budowlanym w zakresie projektowania urbanistycznego i projektowania obiektów architektonicznych wraz z ich otoczeniem, a także do podjęcia studiów drugiego stopnia i studiów podyplomowych lub uczestnictwa w innych formach kształcenia. Po odbyciu odpowiedniej praktyki zawodowej absolwent może ubiegać się o uzyskanie uprawnień architektonicznych do ograniczonego projektowania. Absolwent po ukończeniu studiów drugiego stopnia posiada wiedzę w zakresie projektowania architektonicznego, urbanistycznego i konserwatorskiego oraz planowania przestrzennego, historii i teorii architektury, teorii urbanistyki, sztuk pięknych, nauk technicznych

i nauk humanistycznych, kształtowania środowiska człowieka z uwzględnieniem relacji zachodzących między ludźmi a obiektami architektonicznymi i otaczającą przestrzenią, procedur opracowywania projektów obiektów architektonicznych z uwzględnieniem czynników społecznych, ekonomiki projektowania, realizacji obiektu architektonicznego i jego użytkowania oraz organizacji procesu inwestycyjnego i integracji planów z projektami planistycznymi w kraju oraz w państwach Unii Europejskiej. Absolwent potrafi podjąć działalność twórczą w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego, zdobyć uprawnienia zawodowe, wykonywać samodzielne funkcje w budownictwie, projektować i kierować robotami budowlanymi w specjalności architektonicznej, koordynować prace w wielobranżowych zespołach projektowych, zarządzać projektowymi pracowniami architektonicznymi i urbanistycznymi, samodzielnie prowadzić działalność gospodarczą, podjąć działalność naukową, stosować zasady etyki zawodowej, rozwiązywać problemy funkcjonalne, użytkowe, budowlane, konstrukcyjne, inżynierskie i technologiczne, w stopniu zapewniającym bezpieczeństwo i komfort użytkowania obiektów, w tym osobom z niepełnosprawnościami, stosować przepisy i procedury techniczno-budowlane. Absolwent jest gotów do podjęcia zatrudnienia w pracowniach projektowych architektonicznych i urbanistycznych, w administracji publicznej, w podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz w jednostkach zajmujących się doradztwem, a także do uczenia się przez całe życie, w tym przez podjęcie kształcenia w szkole doktorskiej i na studiach podyplomowych lub uczestnictwo w innych formach kształcenia. Po odbyciu odpowiedniej praktyki zawodowej absolwent może ubiegać się o uzyskanie uprawnień architektonicznych do projektowania.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest ściśle powiązana z prowadzoną w Uczelni działalnością badawczą. Tematyka prowadzonych prac naukowo-badawczych jest bezpośrednio związana z dyscyplinami architektura i urbanistyka oraz inżynieria lądowa, geodezja i transport, do których odnoszą się efekty uczenia się. Główne obszary badawcze związane z kierunkiem architektura to przede wszystkim: zagadnienia architektoniczno-urbanistyczne małych miast województwa podkarpackiego ze szczególnym uwzględnieniem procesów restrukturyzacji oraz obecności obiektów użyteczności publicznej w strukturze miejskiej, a także analiz elementów środowiska zbudowanego w aspekcie racjonalnego gospodarowania energią. Badania obejmują problematykę budowy środowiska mieszkaniowego w kontekstach poprawy jakości, rewitalizacji oraz procesów i zjawisk funkcjonowania; analizy i dokumentacje architektoniczno - konserwatorskie celem poznania i ochrony spuścizny kulturalnej Europy Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem regionu Podkarpacia.

W tworzeniu koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni, tj. studenci i kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku, oraz interesariusze zewnętrzni, tj. lokalne organizacje samorządowe, społeczne oraz pracodawcy. Studenci są członkami Rady Wydziału oraz są członkami Senatu, wydziałowej komisji kształcenia, wydziałowej komisji ds. zapewniania jakości kształcenia, gdzie wyrażają swoje opinie na temat koncepcji kształcenia na kierunku. Uczestnictwo przedstawicieli praktyki gospodarczej realizowane jest poprzez Radę Gospodarczą Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury i współpracę ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich i Podkarpacką Okręgową Izbą Architektów.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w formie wspierającej nauczanie z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.

Efekty uczenia się na ocenianym kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, są też w pełni zgodne odpowiednio z 6 i 7 z poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany. Efekty uczenia się odnoszą się do dyscyplin architektura i urbanistyka oraz inżynieria lądowa, geodezja i transport. Przyporządkowanie to umożliwia realizację szerokiego spektrum efektów uczenia się zarówno z obszaru projektowania architektonicznego i urbanistycznego, historii architektury i konserwacji zabytków jak również z obszaru sztuk plastycznych, fizyki budowli, konstrukcji budowlanych, materiałoznawstwa, infrastruktury komunikacyjnej i inżynieriijnej, czy współczesnych technik projektowania (BIM).

Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia (inżynierskich) zawierają 22 ogólnych efektów uczenia, w tym odpowiednio: 14 efektów w zakresie wiedzy, 4 efekty w zakresie umiejętności oraz 4 efekty obejmujące kompetencje społeczne.

Kluczowe są kierunkowe efekty uczenia, które prowadzą do uzyskania:

- wiedzy w zakresie projektowania architektonicznego - realizacji prostych zadań, w szczególności: prostych obiektów uwzględniających podstawowe potrzeby użytkowników, zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, obiektów usługowych w zespołach zabudowy mieszkaniowej, obiektów użyteczności publicznej w otwartym krajobrazie lub w środowisku miejskim,
- wiedzy w zakresie projektowania urbanistycznego - realizacji prostych zadań, w szczególności: niewielkich zespołów zabudowy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i powiązań, a także prognozowania procesów przekształceń struktury osadniczej miast i wsi,
- wiedzy w zakresie zasad projektowania uniwersalnego, w tym idei projektowania przestrzeni i budynków dostępnych dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami, w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym, oraz zasad ergonomii, w tym parametrów ergonomicznych niezbędnych do zapewnienia pełnej funkcjonalności projektowanej przestrzeni i obiektów dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami,
- umiejętności dokonania krytycznej analizy uwarunkowań i formułowania wniosków do projektowania w interdyscyplinarnym kontekście,
- umiejętności zaprojektowania obiektu architektonicznego lub prostego zespołu urbanistycznego spełniającego wymogi estetyczne i techniczne,
- umiejętności przygotowania prezentacji graficznej, pisemnej i ustnej własnych koncepcji projektowych w zakresie architektury i urbanistyki, spełniającej wymogi profesjonalnego zapisu właściwego dla projektowania architektonicznego i urbanistycznego,
- umiejętności wykorzystania metod analitycznych do formułowania i rozwiązywania zadań projektowych,
- kompetencji społecznych w zakresie umiejętności formułowania opinii dotyczących osiągnięć architektury i urbanistyki, ich uwarunkowań oraz innych aspektów działalności architekta, a także przekazywania informacji i opinii,
- kompetencji społecznych w zakresie przestrzegania zasad etyki zawodowej i brania odpowiedzialności za podejmowane działania, poszanowania różnorodności poglądów i kultur oraz do wykazywania wrażliwości na społeczne aspekty zawodu,

- kompetencji społecznych w zakresie brania odpowiedzialności za wartości architektoniczne i urbanistyczne w ochronie środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Efekty uczenia dla studiów drugiego stopnia (inżynierskich) zawierają 23 ogólne efekty uczenia, w tym odpowiednio: 13 efektów w zakresie wiedzy, 5 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów obejmujących kompetencje społeczne.

Kluczowymi efektami uczenia się są te efekty, które prowadzą do uzyskania:

- wiedzy w zakresie projektowania architektonicznego o różnych stopniach złożoności, od prostych zadań po obiekty o złożonej funkcji w skomplikowanym kontekście, w szczególności: prostych obiektów uwzględniających podstawowe potrzeby użytkowników, zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej, obiektów usługowych w zespołach zabudowy mieszkaniowej, obiektów użyteczności publicznej i ich zespołów o różnej skali i złożoności w otwartym krajobrazie lub w środowisku miejskim,
- wiedzy w zakresie projektowania urbanistycznego - opracowywania zadań o różnej skali i stopniu złożoności, w szczególności: zespołów zabudowy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i powiązań,
- wiedzy w zakresie planowania przestrzennego oraz narzędzi polityki przestrzennej,
- wiedzy w zakresie zasad projektowania uniwersalnego, w tym idei projektowania przestrzeni i budynków dostępnych dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami, w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym, oraz zasad ergonomii, w tym parametrów ergonomicznych niezbędnych do zapewnienia pełnej funkcjonalności projektowanej przestrzeni i obiektów dla wszystkich użytkowników, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami,
- umiejętności w zakresie zaprojektowania prostego i złożonego obiektu architektonicznego, kreując i przekształcając przestrzeń tak, aby nadać jej nowe wartości – zgodnie z zadaniem lub przyjętym programem, uwzględniającym wymagania i potrzeby wszystkich użytkowników, kontekst przestrzenny i kulturowy, aspekty techniczne i pozatechniczne,
- umiejętności zaprojektowania prostych i złożonych zespołów urbanistycznych,
- umiejętności porozumiewania się przy użyciu różnych technik i narzędzi w środowisku zawodowym i interdyscyplinarnym w zakresie właściwym dla projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz planowania przestrzennego,
- kompetencji w zakresie efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania skomplikowanych problemów projektowych,
- kompetencji do podjęcia roli koordynatora działań w procesie projektowym, zarządzania pracą w zespole oraz wykorzystania umiejętności interpersonalnych (rozwiązywanie konfliktów, umiejętność negocjacji, delegowanie zadań), podporządkowania się zasadom pracy w zespole i brania odpowiedzialności za wspólne zadania i projekty.

Sformułowane szczegółowe efekty uczenia się dla zajęć zawierają pełen zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta, określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta (Dz. U. 2019 r. poz. 1359). Ponadto efekty uczenia się zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, zawierają pełny zakres efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, w tym związane z metodologią pracy naukowej. W zbiorze efektów uczenia się uwzględniono także potrzebę znajomości języka obcego na poziomie B2 oraz B2+ Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego.

Kierunkowe efekty uczenia się i efekty przypisane do zajęć są sformułowane w sposób zrozumiały, określający specyficzne kompetencje, jakie student powinien osiągnąć, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku architektura, prowadzonym na poziomie pierwszego i drugiego stopnia, są zgodne z przyjętą misją i strategią Uczelni. Mieszczą się w dyscyplinach architektura i urbanistyka oraz inżynieria lądowa, geodezja i transport, a kształcenie realizowane jest w ścisłym powiązaniu z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową, koncentrującą się wokół zagadnień wpisujących się zakres tych dyscyplin.

Efekty uczenia się w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia odpowiadają koncepcji kształcenia, a także są zgodne z 6 i 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, odpowiednio do poziomu studiów na ocenianym kierunku. Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze oraz nabycie umiejętności znajomości języka obcego na poziomie B2 i B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Kierunkowe efekty uczenia się zawierają pełny zakres efektów umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia. Koncepcja kształcenia oraz przyjęte efekty uczenia się na kierunku architektura są zgodne ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura prowadzone są w formie stacjonarnej, w języku polskim. Program studiów obowiązujący od roku akademickiego 2020/2021 został opracowany na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta (Dz. U. z 2019 r. poz. 1359) i obejmuje pełen zakres treści programowych w nim zawartych. Uaktualnione programy studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim zostały uchwalone przez Senat Politechniki Śląskiej w dniu 30 czerwca 2022 r. Uruchomione od roku akademickiego 2022/2023 studia inżynierskie pierwszego stopnia trwają 4 lata (8 semestrów, w tym jeden semestr praktyk zawodowych), studia magisterskie drugiego stopnia trwają 1,5 roku (3 semestry). Programy studiów nie przewidują kształcenia w specjalnościach.

Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura wykazują powiązanie treści programowych z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Treści programowe studiów, usystematyzowane w szczegółowym układzie zajęć, obejmują pełny zakres wymaganych treści programowych, którym odpowiadają efekty uczenia się określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyką badań w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej prowadzonej w Uczelni. Do kluczowych treści programowych, w tym związanych z badaniami naukowymi prowadzonymi w dyscyplinie wiodącej architektura i urbanistyka i dyscyplinie wspomagającej inżynieria lądowa, geodezja i transport zaliczają się:

- w zakresie projektowania architektonicznego – zasady projektowania w aspekcie kompozycyjnym, użytkowym i technicznym, z uwzględnieniem współczesnych zasad kreowania środowiska architektonicznego i zasad zrównoważonego rozwoju,
- w zakresie projektowania urbanistycznego – zasady projektowania w aspekcie kompozycyjnym, użytkowym i środowiskowym, z uwzględnieniem możliwości rewitalizacji, modernizacji przestrzeni społecznych, zasad zrównoważonego rozwoju, zasad tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz szczegółowych przepisów z tym związanych,
- w zakresie historii architektury i urbanistyki – współczesne warunki i zasady kreowania środowiska architektonicznego w kontekście kulturowym jak i tradycji wynikającej m.in. z potrzeby ochrony dziedzictwa, ochrony konserwatorskiej zabytków oraz zasady poszanowania kontekstu miejsca,
- w zakresie warsztatu zawodowego architekta – aspekty pracy w zawodzie z zachowaniem norm etycznych,
- w zakresie inżynierii, techniki i technologii – problematyka budownictwa, materiałoznawstwa, technologii i instalacji budowlanych, konstrukcji i fizyki budowli, statyki budowli, zasad realizacji procesu inwestycyjnego i budowlanego.

Treści programowe dobrano z uwzględnieniem poziomu studiów i specyfiki kształcenia na ocenianym kierunku.

W programie studiów przewidziano zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem do wykonywania zawodu architekta, np. na studiach pierwszego stopnia zaplanowano zajęcia: *ekonomika procesu*

inwestycyjnego, prawo w procesie inwestycyjnym, na studiach drugiego stopnia – etyka zawodu architekta i ochrona własności intelektualnej.

Studiom pierwszego stopnia realizowanym przez 8 semestrów w wymiarze 2975 godzin (liczba ta nie uwzględnia godzin praktyki zawodowej na semestrze 7) – przypisano 240 punktów ECTS (liczba ta uwzględnia punkty przypisane praktyce semestralnej). Wykazano łączną liczbę 144 punktów ECTS, które uzyskiwane są w ramach zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, w wymiarze zgodnym z wymaganiami określonymi w art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z którym co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 133 punktów ECTS i jest zgodna z wymaganiami. W bilansie punktów ECTS uzyskiwanych w trakcie studiów inżynierskich 68 punktów przyporządkowanych jest zajęciom do wyboru.

W programie studiów zajęcia przyporządkowano do określonych grup zajęć, zgodnie z obowiązującym standardem, realizując w pełni jego zapisy w tym zakresie. Treści programowe przyporządkowano odpowiednim grupom zajęć (A-E), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta (Dz. U. z 2019 r. poz. 1359), w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się. Program studiów inżynierskich integruje treści programowe realizowane w pięciu grupach zajęć: Projektowanie (A), Kontekst projektowania (B), Zajęcia uzupełniające (C), Praktyki (D) i Dyplom (E) z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Studia drugiego stopnia realizowane przez 3 semestry obejmują 1105 godzin, którym przypisano 90 punktów ECTS. W ramach zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich uzyskiwane jest 45 punktów ECTS. Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 71 punktów ECTS. W bilansie punktów ECTS uzyskiwanych w trakcie studiów drugiego stopnia 31 punktów przyporządkowanych jest zajęciom do wyboru. Wybieralność zajęć została programowo usystematyzowana w formie „3 bloków kształcenia”. Profil tych „bloków” charakteryzują aspekty: architektury, konserwacji zabytków architektury oraz architektury i urbanistyki. Program studiów magisterskich - w realizacji każdego bloku wybieralnego - integruje treści programowe realizowane w czterech grupach zajęć: Projektowanie (A), Kontekst projektowania (B), Zajęcia uzupełniające (C), Dyplom (D).

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć, sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach jest zgodny z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta. Harmonogram realizacji programu studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 5% liczby punktów ECTS, zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta, koniecznym do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Programy studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka obcego. Studenci pierwszego stopnia wykazują poziom B2 znajomości języka obcego, studenci drugiego stopnia – poziom B2+. Lektorat z języka obcego dla studentów pierwszego stopnia na kierunku architektura jest obowiązkowy. Rozpoczyna się w trzecim semestrze, a kończy w semestrze szóstym. Zajęcia te obejmują 120 godzin i 9 ECTS (30/30/30/30). Studenci mają do wyboru język angielski, niemiecki, rosyjski, francuski. Na studiach drugiego stopnia realizowane są zajęcia *obcojęzyczna terminologia techniczna* (30 godzin w wymiarze 3 ECTS).

W programach studiów uwzględnione są w odpowiednim wymiarze zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych. Zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych oraz nauk społecznych zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia przypisano 6 punktów ECTS. Na studiach pierwszego stopnia są to następujące zajęcia: *kompetencje personalne i społeczne* 1 ECTS, *filozofia i estetyka* 1 ECTS, *historia sztuki* 1 ECTS, *kulturoznawstwo* 1 ECTS, *socjologia i psychologia środowiska* ECTS, natomiast na studiach drugiego stopnia: *historia sztuki* 1 ECTS, *etyka zawodu architekta i ochrona własności intelektualnej* 1 ECTS, *prawo w procesie inwestycyjnym* 1 ECTS, *kulturoznawstwo* 1 ECTS, *archeologia i teoria konserwatorstwa* 1 ECTS, *filozofia i estetyka* 1 ECTS

Na studiach pierwszego stopnia zaplanowano obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin. Zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisano punktów ECTS, co jest zgodne z § 3 ust. 2 rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

Harmonogram realizacji programu studiów nie obejmuje zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W procesie uczenia się i nauczania studentów kierunku architektura, techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane jedynie pomocniczo, między innymi do przekazywania materiałów do zajęć. W okresie pandemii COVID-19 zajęcia były realizowane w trybie zdalnym.

W procesie kształcenia na kierunku architektura wykorzystuje się zróżnicowane metody dydaktyczne z użyciem nowoczesnych technik i narzędzi. Dla osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy stosowane są wykłady oraz seminaria. Dla zajęć wykładowych stosuje się najczęściej prezentacje słowne lub z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Zdobyta wiedza w trakcie wykładów jest weryfikowana w procesie projektowania. W zależności od specyfiki wykładów studenci mają możliwość wypowiedzi autorskiej. Do prezentacji treści programowych stosowane są różne metody wykorzystujące techniki interaktywne: burze mózgów, dyskusje, debaty, indywidualne i grupowe prezentacje studentów. Dla zajęć o charakterze praktycznym (projekty, laboratoria, ćwiczenia) stosuje się m.in. ćwiczenia właściwe dla danych zajęć, projekty indywidualne i grupowe. Umiejętność projektowania architektonicznego i urbanistycznego studenci nabywają w ramach grupy zajęć Projektowanie (A) i Kontekst Projektowania (B). Do kształtowania efektów uczenia się, polegających na prezentacji koncepcji architektonicznych i urbanistycznych, służą zajęcia praktyczne ze wspomagania komputerowego warsztatu architekta i technologii informacyjnych. W pracowni rysunkowo-malarsko-modelarskiej studenci poznają role i zastosowanie grafiki, rysunku i malarstwa poprzez ćwiczenia praktyczne nad studium z natury. W kształceniu wykorzystuje się również narzędzia cyfrowe z wykorzystaniem wyposażenia laboratorium komputerowego. Ze względu na specyfikę kierunku architektura, w tym tradycję kształcenia artystycznego, dominują zajęcia projektowe realizowane w małych grupach studentów, bazujące na relacji mistrz-uczeń, oparte na dialogu wykładowcy ze studentem. W ramach wybranych zajęć stosowane są metody dydaktyczne oparte na

ogólnodostępnych i specjalistycznych narzędziach informatycznych, np. na studiach pierwszego stopnia m.in.: *techniki komputerowe w architekturze i urbanistyce, komputerowe wspomaganie projektowania AutoCad, modelowanie wspomagane komputerowo*. Zajęcia z języka obcego realizowane są w formie blended e-learning będącej hybrydową metodą edukacji, łączącą ze sobą tradycyjne metody szkolenia (bezpośredni kontakt z lektorem) z aktywnościami prowadzonymi zdalnie (e-learning) na platformie MyEnglishLab, zawierającej dodatkowe formy wsparcia takie jak testy, materiały wideo, filmy, autentyczne artykuły wraz z ćwiczeniami sprawdzającymi umiejętność ich rozumienia oraz zadania leksykalno-gramatyczne. W czasie trwania zajęć postępy studentów są monitorowane i weryfikowane poprzez przeprowadzanie testów pisemnych oraz przygotowywanie prezentacji ustnych. Czterosemestralny lektorat kończy się egzaminem pisemnym.

Formą bezpośredniego przygotowania studentów kierunku architektura do pracy zawodowej są praktyki studenckie. Do roku 2019/2020 w programie studiów na kierunku architektura realizowano dwie praktyki: plener rysunkowy oraz praktyka zawodowa - architektoniczna. W cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2020/2021 praktyki studenckie realizowane są według nowych zasad. Najistotniejszą innowacją jest wprowadzenie praktyki semestralnej - na 7 semestrze studiów inżynierskich.

Program praktyk obejmuje swoim zakresem:

- Plener rysunkowy 2 ECTS sem.2

Praktyki realizowane w wymiarze tygodniowym po zakończonej sesji egzaminacyjnej (5 dni po 6h razem 30h) dla każdej grupy projektowej. Główny cel kształcenia to rozwijanie umiejętności świadomej obserwacji krajobrazu zurbanizowanego i naturalnego. Nauka umiejętności przedstawienia przestrzeni zgodnie z zasadami perspektywy, za pomocą światłocienia, szrafu, barwy i innych środków wyrazu artystycznego. Poszukiwanie autorskiego charakteru realizowanych prac. Doskonalenie warsztatu i technik rysunkowych i malarskich. Zajęcia w ramach praktyki realizowane są w Rzeszowie, Kolbuszowej (na terenie Parku Etnograficznego Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej Skansen) lub w innych miejscach Podkarpacia. Po zakończeniu praktyk najlepsze prace studenckie są prezentowane na wystawie w holu głównym budynku V lub P Politechniki Rzeszowskiej.

- Praktyka urbanistyczna 2 ECTS sem.2

Praktyki realizowane w wymiarze tygodniowym po zakończonej sesji egzaminacyjnej (5 dni po 6h razem 30h) dla każdej grupy projektowej. Tematem praktyki urbanistycznej jest analiza wybranego obszaru centrum miasta Rzeszowa, inwentaryzacja urbanistyczna ze szczególnym uwzględnieniem wybranej ulicy dla danej grupy 2-4 osobowej. Zakres opracowania jakie mieli wykonać studenci podczas realizacji praktyki urbanistycznej obejmował: analizę wybranego obszaru centrum Rzeszowa, inwentaryzację fotograficzną wybranej pierzei dla danej grupy 2-3 osobowej, wykonanie w podgrupie krzywej wrażeń dla danej ulicy, wykonanie badań ilościowych i jakościowych na obszarze wybranej ulicy i analizy zdarzeń.

- Praktyka inwentaryzacyjna 4 ECTS sem.4

Praktyki realizowane w wymiarze dwu tygodniowym po zakończonej sesji egzaminacyjnej (10 dni po 6h razem 60h) dla każdej grupy projektowej. Celem praktyki jest sporządzenie inwentaryzacji obiektów architektonicznych, zakończone opracowaniem aktualnej dokumentacji stanu istniejącego budynków oraz nabycie umiejętności pracy w zespole, polegające na współpracy przy tworzeniu dokumentacji architektonicznej. Zadaniem studentów jest wykonanie rzeczywistych pomiarów budynków przy użyciu dalmierzy

laserowych oraz taśm mierniczych, a następnie przeniesienie wymiarów do wersji cyfrowej w programie AutoCad i stworzenie dokumentacji architektoniczno-inwentaryzacyjnej. Końcowym efektem pracy była zbiorcza dokumentacja inwentaryzacyjna opracowana w dwóch egzemplarzach papierowych oraz wersji cyfrowej przez wszystkich studentów uczestniczących w praktyce. Praktyki, które dotychczas się odbyły miały miejsce na terenie Kampusu Politechniki Rzeszowskiej i inwentaryzowane były budynki Uczelni.

– Praktyka przeddyplomowa 2 ECTS sem.6

Praktyki realizowane w wymiarze tygodniowym po zakończonej sesji egzaminacyjnej (5 dni po 6h razem 30h) dla każdej grupy projektowej. Głównym celem jest określenie przez studenta celu pracy inżynierskiej; przygotowanie, zgromadzenie materiałów niezbędnych do napisania pracy dyplomowej; wybranie lokalizacji przygotowanego projektu, wykonanie dokumentacji fotograficznej; zebranie literatury w zakresie wybranego tematu pracy inżynierskiej; wybranie, niezbędnych do napisania pracy inżynierskiej, baz danych i materiałów z Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej Kartograficznej; uzyskanie, niezbędnych do napisania pracy inżynierskiej, materiałów z Urzędów Ochrony Zabytków.

– Praktyka zawodowa – Architektoniczna 30 ECTS sem.7

Praktyka semestralna realizowana poza Uczelnią w Biurach Projektowych.

Celem praktyki zawodowej jest uzupełnienie wiadomości oraz stworzenie warunków do praktycznego wykorzystania zdobytych umiejętności projektowych. Celem praktyki zawodowej jest również zaznajomienie studentów z praktycznymi aspektami wykonywania przyszłego zawodu, skonfrontowanie praktycznej wiedzy; zapoznanie się z zasadami funkcjonowania indywidualnych pracowni i biur projektowych; uczestnictwo w przebiegu procesu inwestycyjnego i zapoznanie się z rolą jaką odgrywają w niej poszczególne osoby; uczestnictwo w aktualnie prowadzonych pracach projektowych i wykonawczych; uczestniczenie w składaniu dokumentacji budowlanej, zaznajomienie się z rolą i zakresem projektów branżowych i uświadomienie sobie zakresu pracy architekta-projektanta.

Regulamin praktyk zawodowych zawiera szereg istotnych informacji m.in. o prawach i obowiązkach praktykanta, kierownika i opiekuna praktyk zawodowych, określa warunki realizacji i zaliczenia praktyk. Studenci kierunku architektura przed rozpoczęciem kolejnych praktyk zawodowych są szczegółowo informowani o zasadach odbywania praktyk. Do prawidłowego koordynowania praktyk Uczelnia wyznacza wydziałowego kierownika praktyk zawodowych oraz opiekuna praktyk związanego z kierunkiem architektura. Zakres obowiązków kierownika określa Regulamin praktyk zawodowych. Kierownik praktyk akceptuje proponowane miejsce odbycia praktyk, dba o właściwy ich przebieg, prowadzi weryfikacyjne kontrole, rozlicza studenta z realizacji programu praktyk na podstawie złożonego sprawozdania. Natomiast bezpośredni nadzór nad praktykantem w miejscu pracy, piastuje zakładowy opiekun praktyk, wyznaczony przez pracodawcę w porozumieniu z Uczelnią – kierownikiem praktyk zawodowych. Podstawą zaliczenia praktyk jest sprawozdanie z praktyk i opinia opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy. Formalnie sposób zaliczenia praktyki określa Procedura weryfikacji efektów uczenia się w trakcie realizacji praktyk. Jednym z założeń regulaminu praktyk jest kontrola praktyk w trakcie ich trwania na zasadach weryfikacyjnych, co jest realizowane.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Zajęcia na studiach stacjonarnych zaczynają się najwcześniej od godziny 7:00 i odbywają się w 45 minutowych jednostkach łączonych w bloki 90 minutowe (2h lekcyjne), po których następuje 15 min. przerwa. Zajęcia realizowane są w cyklu tygodniowym lub dwutygodniowym

z podziałem na tygodnie A i B, wg ustalonego harmonogramu na dany semestr. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzenie i ocenę osiągnięcia efektów uczenia się, w tym w sesji egzaminacyjnej, w aspekcie przestrzegania zasad higieny nauczania i uczenia się w powiązaniu z zapewnieniem właściwej realizacji procesu nauczania i uczenia się, umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia na ocenianym kierunku umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Sformułowane treści programowe w sylabusach zajęć są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i trendami rozwojowymi w dyscyplinach architektura i urbanistyka oraz inżynieria lądowa, geodezja i transport, do których przyporządkowano kierunek. Są powiązane również z prowadzonymi na Uczelni badaniami naukowymi w tych dyscyplinach. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Na kierunku architektura stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane spójne warunki przyjęcia kandydatów na studia. Zasady rekrutacji zawarte są w uchwałach Senatu Politechniki Rzeszowskiej. Postępowanie rekrutacyjne prowadzone jest oddzielnie w przypadku każdej formy i poziomu studiów. W przypadku studiów pierwszego stopnia do odbywania studiów może być dopuszczona wyłącznie osoba posiadająca świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia. Rejestracja kandydatów odbywa się w formie elektronicznej, poprzez platformę cyfrową Uczelni. Rekrutację prowadzi Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, wyznaczona przez dziekana, w skład której wchodzi nauczyciele akademicki oraz pracownicy administracyjni. Liczba przyjętych kandydatów w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia ograniczona jest wysokością limitów miejsc ustalonych przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. W postępowaniu rekrutacyjnym są brane pod uwagę wyniki egzaminu maturalnego uzyskane na poziomie podstawowym albo na poziomie rozszerzonym w części pisemnej oraz wynik egzaminu z uzdolnień artystycznych, weryfikujący umiejętności kandydata, w tym jego wyobraźnię przestrzenną oraz wiedzę i warsztat rysunkowy, jak również zdolności przedstawienia rysunkowej kompozycji przestrzennej o charakterze architektonicznym. Co do zasady egzamin z rysunku jest przeprowadzany w formie stacjonarnej, w siedzibie Uczelni. Natomiast z uwagi na sytuację pandemiczną egzamin był przeprowadzany w formie zdalnej. W roku 2022/23 egzamin wstępny z uzdolnień artystycznych odbywał się zdalnie zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 58/2022 w sprawie wprowadzenia procedury przygotowania prac rysunkowych wykonanych w ramach egzaminu wstępnego - zdalnego z uzdolnień artystycznych na studia pierwszego stopnia na kierunek architektura w roku akademickim 2022/2023. W postępowaniu rekrutacyjnym są brane pod uwagę wyniki egzaminu maturalnego uzyskane na poziomie podstawowym z matematyki albo na poziomie rozszerzonym w części pisemnej z następujących przedmiotów: matematyka lub historia lub historia sztuki lub fizyka i astronomia/fizyka lub geografia. Wyniki egzaminu maturalnego uzyskane z poszczególnych przedmiotów są przeliczane na punkty przez wagi, ustalone odpowiednio dla poziomu podstawowego i poziomu rozszerzonego. W przypadku kandydata, który na świadectwie dojrzałości ma odnotowane z określonego przedmiotu wyniki egzaminu maturalnego uzyskane na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym, w postępowaniu rekrutacyjnym jest uwzględniany poziom z wynikiem korzystniejszym dla kandydata. Warunki rekrutacji na oceniany kierunek są przejrzyste i zapewniają bezstronny przebieg procedury przyjęć na studia, stwarzając równe szanse wszystkim kandydatom, jednocześnie zapewniają selektywny dobór kandydatów na podstawie oceny ich umiejętności, które są niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku architektura. W postępowaniu rekrutacyjnym na studia drugiego stopnia są brane pod uwagę: ocena jakości prac zawartych w portfolio, przedstawianym przez kandydata, ocena na dyplomie ukończenia studiów wyższych, średnia ze studiów. Portfolio przedkładane przez kandydata zawiera zmniejszone reprodukcje: kompletnej części rysunkowej inżynierskiej pracy dyplomowej, kompletnej części rysunkowej dwóch wybranych przez kandydata projektów kursowych wykonanych na studiach pierwszego stopnia. Dopuszcza się projekty współautorskie z minimum 50%-owym udziałem kandydata. Ocena prac zawartych w portfolio, dokonywana jest przez Komisję Egzaminacyjną

powołaną przez dziekana. Brak zgodności portfolio z wymaganym zakresem wyklucza kandydata z dalszego postępowania rekrutacyjnego.

Kierunek architektura jest objęty standardem kształcenia, stąd efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia poza system studiów nie są potwierdzane. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni określa szczegółowo Regulamin studiów. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania na kierunku architektura są sformalizowane zapisami zawartymi w regulaminie studiów, które są właściwie uszczegółowione w zasadach dyplomowania w wydziałowej księdze jakości kształcenia. Tematy prac są zróżnicowane i odzwierciedlają współczesną problematykę projektową, studenci mają możliwość realizacji prac dyplomowych o dużym potencjale aplikacyjnym. Tematy są skorelowane z bieżącymi wyzwaniami architektonicznymi w regionie. Tematy prac dyplomowych opracowywane przez nauczycieli akademickich zostają przekazane do kierownika jednostki dyplomującej a następnie do Dziekana Wydziału do zatwierdzenia. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień doktora. Recenzentów zatwierdza Dziekan. Ukończona praca jest archiwizowana w systemie APD i poddana badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz jeden recenzent wyznaczony przez Dziekana w terminie 2 tygodni od daty umieszczenia pracy w APD. Ocena końcowa z pracy dyplomowej jest wpisywana do dokumentacji przebiegu studiów studenta przez dziekana. Na podstawie zrealizowanej pracy dyplomowej student dopuszczany jest do egzaminu dyplomowego, który obejmuje: weryfikację efektów uczenia się i obronę pracy dyplomowej. Warunki dopuszczenia do obrony pracy dyplomowej zostały szczegółowo określone w regulaminie studiów. Weryfikacja efektów uczenia się i obrona pracy dyplomowej odbywają się przed komisją powołaną przez dziekana. W przypadku studiów pierwszego stopnia egzamin weryfikujący efekty uczenia się przeprowadzany jest w formie pisemnej, w przypadku studiów drugiego stopnia w formie ustnej bezpośrednio po prezentacji pracy dyplomowej. Warunkiem ukończenia studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. Co do zasady, prace dyplomowe inżynierskie powinny przedstawiać rozwiązanie problemu inżynierskiego, prezentować uzyskane efekty uczenia się, w szczególności w zakresie zagadnień budowlanych oraz budowlano-konstrukcyjnych. Natomiast prace magisterskie powinny mieć charakter prac projektowo-badawczych. Procedury dyplomowania są trafne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Zasady weryfikacji umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Studenci z niepełnosprawnością zgodnie z obowiązującymi procedurami adaptacji procesu dydaktycznego mogą ubiegać się m.in. o zmianę formy weryfikacji efektów uczenia na bardziej dostosowaną do ich potrzeb np. zmiana formy egzaminu pisemnego na ustny przy zachowaniu weryfikacji wszystkich efektów uczenia się zawartych w sylabusie zajęć.

Zasady weryfikacji określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. W przypadku zaistnienia sytuacji konfliktowych student ma prawo zgłosić się do nauczyciela akademickiego, w celu rozwiązania wątpliwości. W sytuacjach szczególnie

trudnych, student może wystąpić z prośbą o egzamin komisyjny, który pozwala na weryfikację efektów uczenia się przed komisją egzaminacyjną, która wystawia końcową ocenę. Za czyny uchybiające godności studenta, np. popełnienie przez studenta plagiatu, student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.

Metody weryfikacji zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się uzależniony jest od rodzaju sprawdzanego i ocenianego efektu, a także od formy zajęć, w których student powinien dany efekt osiągnąć. Efekty uczenia się należące do kategorii wiedzy weryfikowane są podczas: pisemnych i ustnych egzaminów i kolokwii wymagających formułowania i udzielania odpowiedzi opisowej; testów; indywidualnych i grupowych prezentacji mających formę ustnej wypowiedzi wspomaganej technikami audiowizualnymi i elektronicznymi; pisemnych opracowań raportów z badań i sprawozdań, a także indywidualnych i grupowych opracowań projektowych, których celem jest prezentacja stanu wiedzy dotyczącego postawionego problemu. Metodami weryfikacji efektów uczenia się należących do kategorii umiejętności są zadania o charakterze projektowym i analitycznym, których celem jest przedstawienie rozwiązania postawionego problemu; wypowiedzi pisemne i ustne mające formy obron wykonanych projektów czy sprawozdań i prezentacji przedstawiających indywidualne i zespołowe interpretacje wyników uzyskanych podczas realizowanych badań laboratoryjnych. Z kolei umiejętności weryfikowane są poprzez obserwację manualnej sprawności studenta podczas realizacji powierzonych mu zadań projektowych i badań eksperymentalnych. Weryfikacja efektów należących do kategorii kompetencji społecznych weryfikowane są najczęściej poprzez obserwację aktywności na zajęciach, zachowania podczas pracy w grupach czy organizowania i udziału w dyskusji. Kompetencje inżynierskie weryfikowane są przede wszystkim poprzez kontrolę prawidłowości wykonania projektów i zadań projektowych, sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych oraz kontrolę prawidłowości realizacji praktyki zawodowej, a także pracy dyplomowej. Z kolei efekty związane z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej są weryfikowane poprzez realizację egzaminów i zaliczeń (kolokwii) mających formę pisemnych i ustnych odpowiedzi (z dyskusją włącznie), kontroli sprawozdań ze zrealizowanych prac laboratoryjnych i terenowych, prac obliczeniowych i projektowych, które obejmują zagadnienia objęte zakresem zajęć ściśle powiązanych z prowadzoną przez nauczycieli działalnością naukową. Powyższe pozwala uznać, że stosowane metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się spełniają wymagania określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu architekta i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, a także umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

Weryfikacja stopnia opanowania języka obcego na studiach pierwszego stopnia polega na przeprowadzaniu pisemnych testów kontrolnych, kolokwii zaliczeniowych ze znajomości słownictwa oraz zagadnień gramatycznych, egzaminu podsumowującego, ciągłej obserwacji realizowanej przez nauczyciela, symulacji rozmów, oceny aktywności na zajęciach, oceny wypowiedzi pisemnych i ustnych. Kompetencje językowe kontrolowane są w zakresie pięciu sprawności: słuchania, czytania, mówienia, pisanie i tłumaczenia na poziomie B2. W przypadku studiów drugiego stopnia weryfikacja opanowania języka obcego skupia się na aspektach specjalistycznego słownictwa technicznego. Weryfikacja umiejętności posługiwania się językiem obcym, technicznym, realizowana jest poprzez: pisemne opracowania, ustne prezentacje oraz dyskusje zagadnień przygotowanych na podstawie piśmiennictwa obcojęzycznego związanego tematycznie z architekturą, a także kolokwium

zaliczeniowe, którym towarzyszy ciągła obserwacja realizowana przez nauczyciela. Stwierdza się, że stosowane w Uczelni metody weryfikacji i oceny opanowania przez studentów języka obcego są właściwe i umożliwiają sprawdzenie i ocenę osiągnięcia przez studentów umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie co najmniej B2 i B2+ odpowiednio w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Efekty uczenia się są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz prac dyplomowych. W przypadku prac etapowych w większości przypadków zadania i pytania pojawiające się na egzaminach i pracach etapowych są na odpowiednim poziomie szczegółowości, co umożliwilo weryfikację i ocenę uzyskanych efektów uczenia się – dotyczy to zarówno weryfikacji wiedzy, jak i umiejętności. Tematyka tych prac umożliwiała sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się przypisanych do analizowanych zajęć – stosowane metody pozwoliły na sprawdzenie, czy założone efekty uczenia się zostały osiągnięte. W niektórych pracach brak opisu tematu pracy projektowej i jej zakresu. Dokumentacja związana ze sprawdzaniem i oceną prac studenckich, a zatem również z oceną osiągniętych efektów uczenia się, jest prowadzona prawidłowo.

Stwierdzono trafność doboru tematyki prac dyplomowych, zgodność z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku studiów, zgodność treści i struktury pracy z tematem. Zastrzeżenia budzi poziom merytoryczny prac dyplomowych. Niektóre prace dyplomowe spełniały wymagania właściwe dla prac inżynierskich jedynie w minimalnym zakresie. W związku z powyższym rekomenduje się wprowadzenie zmian w procesie dyplomowania w taki sposób, aby zastosowane mechanizmy uniemożliwiły pozytywną weryfikację prac dyplomowych, które nie posiadają elementów typowych dla projektów inżynierskich. Pomimo sformułowanych powyżej zastrzeżeń można stwierdzić, że oceniane prace dyplomowe wskazują na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są monitorowane poprzez elektroniczną ankietyzację absolwentów. Monitorowanie obejmuje kilka bloków tematycznych, które dotyczą m.in. statusu zawodowego, charakteru wykonywanej pracy, formy zatrudnienia, zarobków, zgodności wykształcenia z wykonywaną pracą, okresu nieaktywności zawodowej, a także oceny wykorzystania osiągniętych efektów uczenia się w zdobyciu i wykonywaniu pracy zawodowej. Przeciętny czas, w którym absolwent kierunku architektura był bezrobotny po uzyskaniu dyplomu w roku 2021 wynosi 2 miesiące. Wskaźnik bezrobocia wynosi 2,41. Uzyskane wyniki potwierdzają osiąganie przez studentów założonych w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia efektów uczenia się.

Potwierdzeniem kompetencji i osiągnięć studentów w obszarach działalności zawodowej są publikacje fachowe i aktywne uczestnictwo w konferencjach naukowych. Studenci aktywnie uczestniczą w licznych projektach badawczych realizowanych w Uczelni, a także wykazując wysoką aktywność w zakresie działalności publikacyjnej (kilkadziesiąt publikacji w ciągu ostatnich 5 lat), prezentując wspólnie z pracownikami Uczelni wyniki zrealizowanych badań naukowych w prestiżowych czasopismach o zasięgu międzynarodowym, w materiałach konferencji międzynarodowych, a także aktywnie uczestnicząc w działalności kół naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady przyjęcia na studia pierwszego i drugiego stopnia zapewniają właściwy dobór kandydatów. Metody weryfikacji efektów uczenia się są sformułowane w sposób przejrzysty, zrozumiały, umożliwiają równe traktowanie wszystkich studentów i dają możliwość porównywalności ocen. Metody weryfikacji są dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością i do stopnia ich niepełnosprawności. Zasady dyplomowania są właściwie określone i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Tematyka prac dyplomowych jest ściśle powiązana z kierunkiem architektura. Spełniają one wymagania stawiane pracom dyplomowym, kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera architekta i magistra inżyniera architekta oraz potwierdzają osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Studenci ocenianego kierunku uzyskują również kompetencje badawcze. Potwierdzeniem kompetencji i osiągnięć studentów w obszarach działalności naukowej są publikacje fachowe i aktywne uczestnictwo w konferencjach naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku architektura posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe właściwe dla kierunku umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Rozwijają się naukowo oraz dydaktycznie. Biorą udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Mają przygotowanie praktyczne, dużą część kadry legitymuje się posiadaniem uprawnień do projektowania zarówno budowlanych w branży architektonicznej jak i urbanistycznych oraz dużym dorobkiem projektowym. Są członkami w stowarzyszeniach zawodowych i naukowych min. Podkarpackiej Okręgowej Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszenia Architektów Polskich, Stowarzyszenie Urbanistów Polskich, Towarzystwa Urbanistów Polskich, ISOCARP International Society of City and Regional Planners. Biorą udział w gremiach doradczych zarówno międzynarodowych, np. European Committee for Standardization CEN oraz krajowych, np. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna przy Prezydencie Miasta Rzeszowa, Wojewódzka Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna przy Marszałku województwa Podkarpackiego, Komisja ds. poszerzania granic miasta Rzeszowa przy Wojewodzie województwa Podkarpackiego, Gminne Komisje Urbanistyczno-Architektoniczne (Szydłów, Gdów, Jodłownik). Współpracują z jednostkami samorządowymi są ekspertami w różnych projektach. Biorą udział w pracach krajowych i międzynarodowych zespołów badawczych np. Współpraca naukowa

z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie i Cardiff Metropolitan University, Spatial Vision in Virtual Environment – 2020.

Liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w stosunku do liczby studentów oraz struktura kwalifikacji nauczycieli zapewnia prawidłową realizację zajęć na kierunku architektura. Na ocenianym kierunku kształcenie studentów prowadzi 52 pracowników Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury (w tym prof. – 5 osób, dr hab. – 4 osoby, dr – 32 osoby, mgr – 11 osób), z Wydziału Matematyki i Fizyki Stosowanej: 1 osoba (dr), z Wydziału Zarządzania: 1 osoba (dr), z Centrum Języków Obcych: 8 osób (dr – 1 osoba, mgr – 7 osób), z Centrum Sportu Akademickiego: 5 osób, (mgr – 5 osób).

Obsada zajęć dydaktycznych jest zgodna z kompetencjami dydaktycznymi nauczycieli akademickich. Szczegółowe zasady przydziału zajęć reguluje zarządzenie nr 40/2019 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 16 września 2019 r. w sprawie Regulaminu pracy. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli umożliwia prawidłową realizację zajęć. Zgodne z wymaganiami jest obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Ponad 75% zajęć dydaktycznych wynikających z harmonogramu realizacji programu studiów jest prowadzonych przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni na podstawowym miejscu pracy.

Nauczyciele akademicy są przygotowani do ich realizacji również z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, przed rokiem 2020 brali udział w szkoleniach nt. kształcenia z wykorzystaniem platform e-learningowych. Część pracowników posiada ukończone Studium pedagogiczne. W ramach uczelni organizowane są tzw. „Dydaktyczne czwartki na Politechnice Rzeszowskiej”, w ramach których prezentowane są instrumenty pozwalające na podniesienie kompetencji dydaktycznych. Nauczyciele akademicy dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem z zakresu metodyki prowadzonych zajęć dydaktycznych, technik aktywnego kształcenia oraz stosowanych w tym celu narzędzi informatycznych. Celem tych spotkań jest podnoszenie kompetencji pracowników i doskonałości dydaktycznej Uczelni, które wpływają na jakość, atrakcyjność i efektywność prowadzonych form kształcenia. W semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022 spotkania te odbywały się raz w miesiącu, a w bieżącym semestrze odbywają się co 2 tygodnie za pośrednictwem platformy MS Teams. Spotkania te są nagrywane, aby umożliwić ich odsłuchanie osobom, które w tym czasie prowadzą zajęcia dydaktyczne. Dostęp do nagrań uzyskać można przez platformę MS Teams oraz zakładkę Pracownicy na stronie internetowej Uczelni. Tematyka dotychczasowych spotkań jest następująca: Active learning w dydaktyce akademickiej. Dodatek czy konieczność?, Zdalne formy kształcenia z wykorzystaniem notesu zajęć (OneNote) w MS Teams, Potencjalne możliwości użycia rozwiązań VR w dydaktyce, Grywalizacja w dydaktyce akademickiej. Jak zbudować fabularny system motywacyjny dla przedmiotu?, Neurobiologia nauczania, czyli jak prowadzić wykłady zapadające w pamięć, Nauczanie w ciemno, czyli dydaktyka z perspektywy niewidomego studenta, który został nauczycielem akademickim, Wprowadzenie do aktywnych metod dydaktycznych: grywalizacja, story telling, PBL, odwrócona klasa. Podnoszeniu kompetencji dydaktycznych służy także uczestnictwo w projekcie Politechniczna Sieć VIA CARPATIA. Projekt ten ma na celu podniesienie kompetencji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne poprzez organizację szkoleń pozwalających w szczególności na nabycie przez uczestników szkolenia wiedzy i praktycznych umiejętności z zakresu: aktywnych/innovacyjnych metod kształcenia studentów, podstaw dydaktyki, autoprezentacji, emisji głosu, technik interaktywnych wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów pod kątem jakości kształcenia oraz przez innych nauczycieli w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem. Zajęcia dydaktyczne podlegają bowiem co semestr anonimowej ocenie studentów za pomocą ankiet elektronicznych, poddawane są również hospitacji. Wyniki są analizowane przez bezpośrednich przełożonych oraz Władze Wydziału w celu podjęcia ewentualnych działań naprawczych lub wyróżnienia pracownika. Wnioski z badania ankietowego są wykorzystywane przy ocenie okresowej nauczyciela akademickiego, planowaniu obsady zajęć dydaktycznych oraz prowadzeniu polityki kadrowej, w tym doskonaleniu członków kadry.

W ramach prowadzonej polityki kadrowej dokonywane są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie, a także wyniki ocen dokonywanych przez studentów czy hospitacji. Wobec powyższego pracownicy są poddawani ocenie działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej oraz organizacyjnej. Dorobek naukowy pracowników jest monitorowany, za opublikowane, wysoko punktowane artykuły naukowe pracownicy mogą uzyskać premie – nagrody finansowe. Za wyróżniającą się działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną pracownicy mają możliwość otrzymania nagrody Rektora. Uczelnia wspiera nauczycieli akademickich w staraniach o rozwój i awans naukowy, finansuje publikacje, udział w konferencjach, przebieg przewodów doktorskich i habilitacyjnych. Realizowana polityka kadrowa sprzyja zatem rozwojowi nauczycieli akademickich oraz kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych. Należy stwierdzić, iż system oceniania, motywowania i nagradzania pracowników działa skutecznie.

Dziekan i kierownicy poszczególnych jednostek przedstawiają odpowiednim organom wnioski o przyznanie medali i odznaczeń państwowych. W okresie 2015-2021 27 pracowników otrzymało Medale Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania. Inne odznaczenia państwowe: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski – 1 osoba; Krzyż Zasługi: Złoty – 1 osoba, Srebrny – 3 osoby, Brązowy – 1 osoba, Medale za Długoletnią Służbę: Złoty – 7 osób, Srebrny – 5 osób, Brązowy – 6 osób; Odznaka honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej” – 1 osoba.

Prowadzona jest również odpowiednia tzn. zapewniająca prawidłową realizację zajęć oraz sprzyjająca stabilizacji zatrudnienia, polityka kadrowa, także w odniesieniu do zatrudniania nowych pracowników w miejsce odchodzących na emeryturę. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z realizacją procesu kształcenia, a ponadto uwzględnia dorobek naukowy kadry, jej doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Kryteria doboru członków kadry badawczo-dydaktycznej są ściśle związane z koniecznością prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych na kierunku o profilu ogólnoakademickim. Prowadzenie zajęć powierza się nauczycielom akademickim w taki sposób, aby zapewnić zgodność realizowanych treści programowych z działalnością naukową oraz doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym danego pracownika. Łączenie działalności naukowej z dydaktyczną pozwala nauczycielom na modyfikację treści przedmiotów w oparciu o najnowsze wyniki badań naukowych.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Zasady te określają:

- Zarządzenie nr 129/2020 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie powołania rzeczników dyscyplinarnych ds. nauczycieli akademickich,
- Zarządzenie nr 103/2021 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 28 października 2021 r. w sprawie powołania mediatorów na Politechnice Rzeszowskiej,
- Zarządzenie nr 14/2021 Rektora Politechniki Rzeszowskiej z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi na Politechnice Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza.

Każdy pracownik Uczelni zobowiązany jest do powstrzymywania się od działań lub zachowań noszących znamiona dyskryminacji lub działań niepożądanych oraz do przeciwdziałania ich stosowaniu przez inne osoby. Obowiązkiem, zarówno pracowników jak i studentów, jest również aktywne reagowanie na przypadki agresji, przemocy oraz dyskryminacji wobec pracowników i studentów. Wszystkie zaobserwowane przejawy mające znamiona agresji, przemocy i dyskryminacji, zgodnie z wypracowanymi procedurami powinny być zgłaszane bezpośrednio przełożonemu, władzom Wydziału oraz Uczelni, a w szczególności Rzecznikowi Praw Studenta, Rzecznikowi Dyscyplinarnemu, Komisji Dyscyplinarnej, Komisji Antydopingowej. W przypadku konfliktu z bezpośrednim przełożonym działania mające na celu rozwiązanie problemu podejmuje Dziekan. Stosuje się następujące sposoby rozwiązywania konfliktów: przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z zainteresowanymi stronami, przeprowadzenie mediacji pomiędzy stronami sporu, powołanie Komisji rozjemczej i rzecznika dyscyplinarnego. Mediatorzy powołani są w celu rekomendowania i organizowania mediacji oraz wspomagania stron w rozwiązywaniu sporów, polegającym w szczególności na pomocy w zdiagnozowaniu problemu i samodzielnym rozwiązaniu problemu.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Stwierdzono prawidłowość obsady zajęć dydaktycznych, zgodność dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich z efektami uczenia się oraz dyscyplinami architektura i urbanistyka oraz inżynieria lądowa, geodezja i transport, do których kierunek jest przyporządkowany.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ciągłego rozwoju. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także

reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na kierunku architektura prowadzone są w Uczelni w ramach infrastruktury, która znajduje się w budynkach: Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury, Regionalnego Centrum Dydaktyczno-Konferencyjnego i Biblioteczno-Administracyjne Politechniki Rzeszowskiej, Pracowni Rysunku, Technik Warsztatowych i Modelarstwa, Wydziałowego Laboratorium Badań Konstrukcji, Studium Języków Obcych oraz Centrum Sportu Akademickiego Politechniki Rzeszowskiej.

Wypożyczenie laboratoriów dydaktycznych w aparaturę badawczą jest odpowiednie w kontekście możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Sale dydaktyczne są wyposażone w projektory multimedialne. Aparatura jest nowoczesna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne właściwe, specjalistyczne oprogramowanie sprawne, a posiadane zasoby są analizowane, uzupełniane i poddawane bieżącym przeglądom. Powyższe zapewnia prawidłową realizację zajęć. Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury dysponuje wydzielonym Wydziałowym Laboratorium Badań Konstrukcji posiadającym Certyfikat akredytacji laboratorium badawczego.

Liczba, wielkość i wyposażenie techniczne pomieszczeń, a także liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie jest dostosowana do liczby studentów oraz liczebności grup, umożliwiając samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, w tym sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej i zawodowej studentów oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych i zapewniają osiągnięcie przez nich efektów uczenia się, przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i udział w tej działalności. W okresie pandemii COVID-19 zostały zakupione laptopy i tablety graficzne z wyposażeniem multimedialnym dostępne dla każdego pracownika do prowadzenia zajęć zdalnych. Również pracownicy w swoich jednostkach zostali zaopatrzeni w sprzęt do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych.

Dla studentów oraz pracowników związanych z prowadzonym na ocenianym kierunku studiów kształceniem zapewniony jest dostęp do sieci bezprzewodowej (dostęp do Internetu możliwy na terenie całej Uczelni). Studenci mają dostęp do stanowisk komputerowych w pracowniach komputerowych oraz w bibliotece. Możliwy jest również (pod nadzorem nauczyciela akademickiego)

dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów. Studenci mają możliwość korzystania z oprogramowania na potrzeby edukacyjne na swoim sprzęcie: AUTODESK, STATISTICA, MATLAB, ADINA, ANSYS MICROSOFT. Pracownicy oraz studenci, mają możliwość korzystania z usług chmurowych, m. in. z pakietu Microsoft Office 365 oraz aplikacji i maszyn wirtualnych. Dodatkowo studenci mogą korzystać z produktów Microsoft w ramach licencji Azure DevTools for Teaching. Uczelniana Sieć Komputerowa zapewnia pracownikom i studentom możliwość korzystania z usługi poczty elektronicznej. Każdy nowo zatrudniony pracownik i nowoprzyjęty student otrzymuje dostęp do usługi. W lutym 2009 roku Uczelnia dołączyła do usługi powszechnego mobilnego dostępu do Internetu w ramach środowiska naukowego – eduroam.

Baza dydaktyczna Wydziału spełnia wymagania pod względem przepisów BHP, a studenci są szkoleni w tym zakresie na pierwszych zajęciach w poszczególnych laboratoriach.

Wykorzystywana w procesie kształcenia infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Budynki, w których realizowane są zajęcia na ocenianym kierunku, nie stwarzają barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego: widoczne pochylnie, windy, pomieszczenia sanitarne, wydzielone miejsca na parkingu.

Oprócz powyżej wymienionej bazy dydaktycznej dla wszystkich studentów, w tym studentów kierunku architektura jest dostępna nowoczesna infrastruktura dla potrzeb zajęć z wychowania fizycznego oraz w pełni wyposażone sale do nauki języków obcych.

W Uczelni działa już od 2014 roku Centrum e-learningu. Celem działania Centrum jest utworzenie i udostępnienie na potrzeby kształcenia studentów jednolitej platformy e-learningowej. Główną motywacją opracowania i wdrożenia projektu Wirtualny Kampus PRz była możliwość wykorzystania technologii informacyjnych do wspomagania kształcenia prowadzonego dotychczas na PRz metodą tradycyjną tzw. blended e-learning. Ze względu na sytuację epidemiologiczną platforma ta była bardzo intensywnie użytkowana i systematycznie rozwijana.

Na terenie kampusu zlokalizowana jest nowoczesna biblioteka. Lokalizacja biblioteki, a także liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych oraz czytelni, ich wyposażenie techniczne, udogodnienia dla użytkowników (np. wybór elektronicznych, pełnotekstowych baz danych, możliwość rezerwacji książek), godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Biblioteka oferuje czytelnikom ponad 300 stanowisk do pracy – w tym kabiny pracy indywidualnej oraz czytelnię pracy grupowej. Część stanowisk wyposażona jest w komputery – do dyspozycji czytelników przeznaczonych jest kilkadziesiąt stanowisk, w tym terminale Sun Ray oraz komputery podłączone do Uczelnianej Sieci Komputerowej. Czytelnicy mogą także korzystać z własnego sprzętu, gdyż mają możliwość podłączenia zasilania oraz bezprzewodowego Internetu (Eduroam). Wszystkie stanowiska zapewniają dostęp do Internetu, elektronicznych czasopism i książek wiodących światowych wydawców (łącznie ponad 265 tys. tytułów) oraz bibliograficznych, dziedzinowych i interdyscyplinarnych baz danych. Zaawansowany stopień komputeryzacji biblioteki umożliwia internetową rezerwację i zamawianie oraz prolongatę książek z użyciem systemu Aleph.

Studenci kierunku mają dostęp do zasobów biblioteki, w tym także do światowych bezpłatnych baz bibliotecznych zawierających dokumenty pełnotekstowe m.in. podręczników akademickich, skryptów,

monografii, czasopism naukowych. Księgozbiór biblioteki liczy ponad 170 tys. woluminów książek, ponad 39 tys. woluminów czasopism (bieżący wpływ obejmuje 237 tytułów polskich i zagranicznych w wersji drukowanej, w tym czasopisma naukowe, specjalistyczne oraz zeszyty naukowe wydawane przez krajowe szkoły wyższe) oraz ponad 199 tys. jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych (w tym normy i patenty). Biblioteka posiada ponad 1000 tytułów książek z zakresu architektury i urbanistyki. Na terenie Biblioteki znajduje się także terminal umożliwiający korzystanie z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica. Ponadto z każdego komputera podłączonego do Uczelnianej Sieci Komputerowej zapewniony jest dostęp do czasopism elektronicznych i baz danych. Studenci mogą korzystać z pomocy pracowników Oddziału Informacji Naukowej (np. w zakresie wyszukiwania literatury w bazach danych), którzy w godzinach otwarcia Biblioteki pełnią dyżury w strefie Wolnego Dostępu do zbiorów na pierwszym piętrze biblioteki). Biblioteka Główna jest przystosowana na potrzeby osób z niepełnosprawnością ruchu, z dysfunkcją wzroku i słuchu: winda umożliwiająca osobom na wózkach inwalidzkich dostęp do obydwu poziomów biblioteki, urządzenie do samodzielnych wypożyczeń posiadające regulowaną wysokość, czytelnik na wózku może je samodzielnie obniżyć jednym przyciskiem, aby uzyskać wygodny dostęp do blatu i monitora dotykowego, sześć stanowisk komputerowych dla osób z dysfunkcją wzroku, wyposażonych w specjalistyczne klawiatury (z dużymi klawiszami w różnych kolorach) i słuchawki, oprogramowanie IVONA Reader umożliwiające odsłuchiwanie tekstów z dowolnych dokumentów i aplikacji oraz program Lupa służący do powiększania części ekranu, lupy elektroniczne umożliwiające powiększanie tekstów drukowanych, możliwość czytania w kolorze, pozytywie i negatywie, a także zablokowania obrazu na wyświetlaczu, skaner z oprogramowaniem umożliwiającym przetwarzanie zeskanowanych fragmentów tekstu na dźwięk, powiększanie tekstu i wyświetlanie go w negatywie. W czytelni jest możliwość samodzielnego wykonywania skanów i kopiowania.

W ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki Politechnika Rzeszowska może korzystać z dostępu do następujących baz: EBSCO, Elsevier, Springer, Wiley, Nature i Science, Emerging Markets Information Service, SCOPUS, Web of Science, narzędzia bibliometryczne InCites i SciVal.

Zasoby literaturowe w pełni pokrywają zapotrzebowanie w zakresie niezbędnym dla studentów kierunku architektura. Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Odnosnie uzupełniania zasobów bibliotecznych w ramach posiadanych środków wszyscy pracownicy mają możliwość zgłaszania potrzeb w zakresie zakupu pozycji bibliotecznych. Gromadzone przez Bibliotekę zasoby odpowiadają potrzebom naukowym i dydaktycznym, zgodnie z reprezentowanymi w Politechnice dyscyplinami naukowymi, realizowanym programem studiów oraz prowadzonymi badaniami naukowymi. W trosce o właściwy kształt zbiorów bibliotecznych systematycznie dokonywane są zakupy książek. Zakupów dokonuje się na podstawie przeglądu nowości wydawniczych, ofert wydawców oraz dezyderatów użytkowników w formie przekazywanych do Biblioteki wykazów literatury zalecanej studentom. Wszystkie te uwagi są brane pod uwagę przy tworzeniu list zakupów.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych realizowane jest dzięki ich okresowym przeglądom, w tym: wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej,

specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Wszelkie nieprawidłowości, usterki, zgłaszane przez prowadzących lub studentów, są zapisywane w zeszytach usterek (portiernie budynków) i na bieżąco naprawiane. Oceny infrastruktury dokonują również studenci w anonimowej ankiecie uruchamianej po każdym semestrze. Pytanie dotyczące wyposażenia wykorzystywanego w dydaktyce znajduje się również w formularzu hospitacji. Zgłaszane tam uwagi są analizowane na spotkaniu wydziałowej komisji ds. zapewniania jakości kształcenia, a wnioski przekazywane Dziekanowi. Władze Wydziału w miarę możliwości starają się sprostać oczekiwaniom studentów w tym zakresie. Podjęto decyzję w sprawie utworzenia Strefy relaksu. Dodatkowo co dwa lata odbywa się w każdej jednostce spis, w wyniku którego, gdy zachodzi konieczność, uruchamia się procedurę likwidacji sprzętu, infrastruktury dydaktycznej, naukowej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, książek oraz specjalistycznego oprogramowania. Również co dwa lata odbywa się przegląd pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy. W Uczelni funkcjonuje system służący do prowadzenia kart ewidencji czasu pracy urzędzeń przez jednostki organizacyjne Politechniki Rzeszowskiej, w ramach którego rejestrowany jest czas pracy urządzenia oraz rodzaj badań, np. badania własne, dydaktyka, prace kwalifikacyjne studenckie. W katedrach monitoruje wykorzystanie aparatury badawczej. Przegląd infrastruktury i zasobów bibliotecznych realizowany jest na bieżąco, sprawozdania przedstawiane są na posiedzeniach Senatu Politechniki Rzeszowskiej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją kształcenia na kierunku architektura, a obszar ich działania jest zbieżny z dyscyplinami, do których odnoszą się efekty uczenia się (np. Podkarpacka Okręgowa Izba Architektów, Rzeszowski Oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich, Stowarzyszenie Urbanistów Polskich, Towarzystwo Urbanistów Polskich, firma Liugong Dressta Machinery Sp. z o.o, Podkarpackie Centrum Innowacji i ProtoLab, w zakresie wykorzystania zasobów maszynowych i szkoleniowych Centrum w realizacji programu studiów). Uczelnia nawiązała również współpracę z podmiotami gospodarczymi, samorządami zawodowymi związanymi z zawodem architekta, instytucjami, między innymi takimi jak: BESTA Przedsiębiorstwo Budowlane Sp. z o.o. , Inżynieria Rzeszów S.A. Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów Sp. z o.o. w Rzeszowie, Departament Ochrony Środowiska, Urząd Marszałkowski, Urzędu Miasta Rzeszowa, AJ Profibud Sp. z o.o., Pracownię Projektową i Architektoniczno-Budowlaną ORLEWSKI, oraz MTA Engineerin Sp. z o.o.

Rozwiązaniem systemowym jest przeprowadzanie systematycznych konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Organizowane są konsultacje indywidualnie oraz za pomocą poczty elektronicznej z przedstawicielami przedsiębiorstw i architektonicznych biur projektowych kadry dydaktycznej. Tematem takich kontaktów były uwagi dotyczące funkcjonowania dydaktyki i powiązania jej z oczekiwaniami pracodawców. Ponadto mając na celu dostosowanie efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy na bieżąco ma miejsce zasięganie opinii u praktyków – kadry aktywnej zawodowo, realizującej zajęcia na ocenianym kierunku studiów, która przenosi na proces kształcenia informacje dotyczące potrzeb rynku pracy. Większość dydaktyków w szczególności prowadzących zajęcia praktyczne prowadzi intensywną działalność poza dydaktyczną działając w przestrzeni branży architektonicznej, urbanistycznej czy związanej z konserwacją zabytków. Nauczyciele często są projektantami, nadzorują wykonawstwo czy konsultują zagadnienia branży architektonicznej. Ich wiedza praktyczna przekłada się w sposób pozytywny na osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów.

Współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter zarówno niesformalizowany jak również sformalizowany w ramach działalności Rady Gospodarczej, która zrzesza przedstawicieli przedsiębiorstw, samorządów zawodowych oraz władz lokalnych. Rada Gospodarcza ma charakter opiniotwórczy i doradczy. Spotkania Rady Gospodarczej z Władzami Wydziału z założenia odbywają się raz do roku, mając na celu stworzenie przestrzeni do wymiany informacji na temat rynku pracy i losów absolwentów kierunku, zgłoszenie zapotrzebowania na konkretne kompetencje i umiejętności studentów i absolwentów kierunku architektura, a także konsultacji w zakresie programów studiów, w tym kluczowych treści programowych. W skład Rady wchodzi przedstawiciele firm, instytucji, władz lokalnych zatrudniających absolwentów Wydziału. Rada na spotkaniach zapoznaje się z programem studiów, z proponowanymi zmianami i wyraża swoją opinię. Przedsiębiorcy pozytywnie ocenili program studiów. Przedstawiciel pracodawców jest członkiem wydziałowej komisji ds. zapewniania jakości kształcenia. Efektem spotkań był m.in. wniosek

o wprowadzenie BIM-u jako elementu nauczania. Na posiedzeniu Rady Gospodarczej w grudniu 2020 roku zaproponowano m.in. wprowadzenie zajęć z kompetencji miękkich a w szczególności komunikacji interpersonalnej. W związku z tym w programie studiów na kierunku architektura na studiach pierwszego stopnia 2022/2023 wprowadzono zajęcia *kompetencje personalne i społeczne*, a w okresie od marca do lipca 2021 roku realizowane były warsztaty w zakresie komunikacji interpersonalnej, jako pierwszy z etapów rozwijania kompetencji miękkich wśród pracowników.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter systematyczny i przybiera różnicowane formy, np. organizacja praktyk zawodowych, wizyty studyjne, wykłady prowadzone przez przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, wycieczki na lokalne budowy celem pokazania ciekawych rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych, wspólne prowadzenie badań naukowych, prac badawczo-rozwojowych, szkoleń, wzajemnego udostępniania aparatury i urządzeń oraz możliwości realizacji zajęć dydaktycznych w laboratoriach i pracowniach, np. firmy Liugong Dressta, wsparcie finansowego poprzez ufundowanie stypendiów dla studentów. Oprócz tego regularnie organizowane są przez Uczelnię targi pracy, kiedy to pracodawcy mają możliwość zaoferowania pracy i praktyki a studenci mają możliwość zapoznania się ze specyfiką prezentowanych przedsiębiorstw. Uczelnia uruchomiła nową platformę internetową „Inżynier od zaraz”, która umożliwia skuteczną komunikację między poszukującymi pracy i pracodawcami; portal „Inżynier od zaraz” jest zrealizowany przez Biuro Karier Politechniki Rzeszowskiej. Ponadto Uczelnia podpisała umowę pomiędzy Politechniką Rzeszowską a Akademickim Liceum Ogólnokształcącym w Rzeszowie z klasą architektoniczną. W ramach współpracy prowadzone są zajęcia z rysunku oraz podstaw architektury i urbanistyki. Część z zajęć odbywa się w siedzibie Liceum a część w Uczelni. Uczniowie mogą korzystać z pracowni oraz laboratoriów Uczelni oraz z wiedzy ekspertów z Politechniki Rzeszowskiej.

Doświadczenie zdobyte we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz częste konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w sposób istotny wpłynęły na realizowany przez studentów program zajęć. Wdrażano najnowsze rozwiązania w projektowaniu i realizacji projektów architektonicznych i urbanizacyjnych w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w większości przy realizacji wspólnych projektów.

Z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego podjęta została współpraca w zakresie dydaktyki. Nauczanie projektowania architektonicznego i urbanistycznego jest prowadzone przez architektów – praktyków, którzy realizują projekty w pracowniach i biurach projektowych. Istotną rolę w procesie kształcenia przyszłych architektów odgrywać będzie semestralna praktyka projektowa przewidziana w nowym programie studiów na VII semestrze studiów. Organizacja praktyk projektowych będzie realizowana przy współpracy z Podkarpacką Okręgową Izbą Architektów.

Formą współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest również realizacja prac dyplomowych studentów w zakresie rzeczywistej problematyki branży architektonicznej. Między innymi realizowane są prace dyplomowe ukierunkowane na potrzeby środowiska lokalnego. Przykładami prac dyplomowych na kierunku architektura na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza, które były realizowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są: „Tradycja i energooszczędność w architekturze jednorodzinnej w Rabce Zdrój” - praca dyplomowa inżynierska, która została przygotowana w kontakcie z firmą wykonawczą (budowlaną), wykonującą domy w innowacyjnej technologii Steico. Student pracował w tej firmie i dostosował tradycyjną regionalną formę budynku do wymagań technologicznych. Projekt wzbudził zainteresowanie w gminie Rabka-Zdrój; „Śródmiejski pierścień

zieleni Rzeszowa" - praca dyplomowa magisterska, realizowana w porozumieniu/konsultacji z architektem miejskim Rzeszowa; „Zamek Lubomirskich w Rzeszowie - Nowe Centrum Kultury i Sztuki" - praca dyplomowa magisterska, realizowana w porozumieniu/ konsultacji z architektem miejskim Rzeszowa; „Projekt rewitalizacji mostu kolejowego w Przemyśle" - praca dyplomowa magisterska. Projekt był prowadzony we współpracy z Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej w Przemyśle.

Uczelnia zapewniała udział pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w związku z Covid-19. Uczelnia w tym okresie przeprowadzała spotkania w trybie zdalnym (poza nielicznymi spotkaniami osobistymi), wykorzystując do tego narzędzia komunikowania się na odległość, co umożliwia bieżące konsultacje i efektywną współpracę

Na kierunku architektura realizowane są przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez analizę form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów, aktywności i działalności poszczególnych członków w Radzie Gospodarczej oraz poprzez badania ankietowe, w którym przedstawiciele biznesu mogą przedstawić propozycje współpracy, oraz określić swoje oczekiwania w kontekście tejże współpracy. Przeglądy te odbywają się w trybie ciągłym i w przypadku braku kontaktu i zaangażowania ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego podejmowane są kroki polegające na wprowadzeniu zmian. W wyniku takich przeglądów dokonywane są np. zmiany w składzie osobowym Rady Gospodarczej.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dla kierunku architektura stawia współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym jako znaczący element działań na rzecz jakości kształcenia. Działalność instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym głównie instytucji publicznych, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie opracowywania, doskonalenia i realizacji programu studiów, jest zgodna z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniami zawodowego rynku pracy właściwego dla ocenianego kierunku. Pracodawcy mają realny wpływ na program studiów oraz kompetencje absolwenta. Współpraca jest prowadzona systematycznie, przybiera zróżnicowane formy i jest adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia prowadzi systematyczne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, mając na względzie wymogi programu studiów. Wnioski z tych przeglądów są wykorzystywane w celu dalszego rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Jednym z istotnych celów kształcenia na ocenianym kierunku jest przygotowanie absolwenta do pracy w międzynarodowym środowisku i zapewnienie mu niezbędnych do tego kompetencji. Umiędzynarodowienie działalności uczelni, w tym otwarcie na szeroką wymianę międzynarodową oraz zintensyfikowanie prac zmierzających do wzmocnienia międzynarodowej współpracy naukowej wynikają ze strategii Politechniki Rzeszowskiej. Dział Współpracy Międzynarodowej stanowi centralną jednostkę Uczelni, która ukierunkowana jest na podejmowanie działań na rzecz podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia. W ramach tych działań wspierany jest rozwój międzynarodowej aktywności pracowników i studentów, jak też organizowane są i nadzorowane wymiany międzynarodowe pracowników i studentów oraz proces kształcenia w Uczelni studentów zagranicznych. Elementy umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku są następujące: lektoraty z języka obcego, zajęcia w języku angielskim, wymiana międzynarodowa studentów i nauczycieli, współpraca międzynarodowa w obszarach badawczych i dydaktycznych, udział w międzynarodowych konferencjach zarówno nauczycieli, jak i studentów, prace dyplomowe pisane z wykorzystaniem źródeł z czasopism zagranicznych.

W latach 2016-2021 podpisano szereg umów w ramach programu ERASMUS+ oraz laeste, z których część dedykowana jest studentom i pracownikom kierunku architektura. Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury ma w swojej ofercie szereg zajęć, w których mogą uczestniczyć studenci z programu ERASMUS+ z innych krajów (łącznie przez 6 lat – ok. 300 studentów wybrało takie zajęcia). Wiele z tych zajęć dedykowanych jest studentom kierunku architektura.

Corocznie grupa studentów wyjeżdża na wymiany studenckie w ramach programu ERASMUS+. W latach 2016-2022 w wyjazdach uczestniczyło 19 studentów kierunku architektura. Główne kierunki wyjazdów to Włochy, Hiszpania, Portugalia, Chorwacja, Grecja. Dodatkowo, w 2020-2021 odbyło się łącznie 17 wyjazdów pracowników w celu przeprowadzenia wykładów w Unii Europejskiej i 5 wyjazdów pozaeuropejskich oraz 5 wyjazdów na szkolenia pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Pracownicy wyjeżdżali m.in. do Hiszpanii, Włoch, Chorwacji, Słowacji, Portugalii, Rumuni, Słowacji oraz na Cypr.

W latach 2016-2022 odbywało się także 14 wyjazdów studentów na praktyki zagraniczne. W latach 2016-2019 w ramach umowy o wymianie studenckiej z Uczelnią Huazhong University of Science and Technology (odbycie jednego semestru studiów w Chinach) wyjechało 3 studentów.

Na kierunek architektura przyjeżdża też wielu studentów z Unii Europejskiej realizować zajęcia w ramach programu Erasmus+, głównie z Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Turcji, Chin. Corocznie na kierunek architektura przyjeżdża kilkudziesięciu studentów. W roku akademickim 2020/2021 z programu wymiany studentów korzystało ok. 90 studentów obcokrajowców. Studenci kierunku

architektura biorą również udział w systemie mobilności studentów MOSTECH, w roku 2022/23 będzie w nim uczestniczyło dwoje studentów.

W kształceniu studentów biorą też udział wykładowcy z zagranicy. Łącznie 5 osób z UE przedstawiło swoje wykłady. W czasie trwającego kilka dni pobytu prowadzili oni zajęcia dostępne również dla studentów architektury. Pracownicy biorą udział w pracach międzynarodowych zespołów badawczych np. współpraca naukowa z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie i Cardiff Metropolitan University, Spatial Vision in Virtual Environment – 2020.

Ważnym elementem umiędzynarodowienia są projekty realizowane przez pracowników prowadzących zajęcia w ramach programu Erasmus+, w tym na kierunku architektura, a mające na celu rozwój kształcenia w aspekcie treści programowych, metod oraz form. Konsultowane są programy studiów, budowane są podstawy stabilnej współpracy na przyszłość. Efektem tych projektów są realizowane w formule zdalnej międzynarodowe wykłady dla studentów.

W ramach ocenianego kierunku Dział Współpracy Międzynarodowej prowadzi okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia w ramach oceny programu studiów i weryfikacji efektów uczenia się. Ponadto ewaluacja ta jest również dokonywana w trakcie regularnych ocen pracowników naukowo-dydaktycznych, w procedurze pozyskiwania środków finansowych m.in. na udział w konferencjach zagranicznych, tłumaczeń artykułów. Wyniki przeprowadzanych ocen są wykorzystywane do intensyfikacji procesu umiędzynarodowienia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku architektura. Uczenia aktywnie promuje program Erasmus+. Jest otwarta na kształcenie studentów z innych krajów. Władze Uczelni zapewniają studentom ocenianego kierunku możliwość udziału w wykładach zagranicznych naukowców odwiedzających Uczelnię. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku korzystają z programów dotyczących mobilności i prowadzą zajęcia na uczelniach zagranicznych. Uczelnia pozyskuje projekty wspierające umiędzynarodowienie. Doświadczenia ze współpracy międzynarodowej są uwzględniane w doskonaleniu koncepcji i programów studiów. Na ocenianym kierunku prowadzone jest monitorowanie procesu umiędzynarodowienia, a wyniki przeglądów są wykorzystywane do rozwoju umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Politechnika Rzeszowska zapewnia studentom wsparcie o charakterze generalnym i kompleksowym w trakcie całego procesu nabywania efektów uczenia się. Znaczna większość elementów wsparcia studentów zawiera się w zwartych systemach organizacyjnych całej Uczelni. Skutkiem tego jest zapewnianie odpowiednich i równych zasad oferowania wsparcia dla wszystkich studentów w każdym z aspektów procesu kształcenia. Pomoc studentom kierunku architektura przybiera bardzo zróżnicowane formy, które nie ograniczają się jedynie do wsparcia materialnego, ale także obejmują wsparcie organizacyjne czy merytoryczne. Wsparcie to przebiega również z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, takich jak platformy do kontaktu z nauczycielami akademickimi czy narzędzia informatyczne do przekazywania wiedzy.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się uwzględnia zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Studenci szukający wsparcia merytorycznego w zakresie prowadzenia działalności naukowej mogą wziąć udział w cotygodniowych czterech godzinach dodatkowego dyżuru każdego nauczyciela akademickiego. Osoby studiujące mają także możliwość korzystania z oprogramowania komputerowego niezbędnego do prowadzenia badań naukowych, w tym korzystania z odpowiednich baz w ramach Biblioteki Politechniki Rzeszowskiej. Uwzględniono także odpowiednie wsparcie materialne studentów wybitnych w postaci licznych stypendiów zarówno uczelnianych, jak i zewnętrznych. Studenci zainteresowani działalnością naukową mają możliwość ubiegania się o dotacje w ramach dofinansowania projektów naukowych, a także stypendiów czy grantów na potrzeby działalności naukowej. Uczelnia wynagradza corocznie najlepszego absolwenta każdego z Wydziałów Medalem Fundacji PRz „Primus Inter Pares”, który łączy się także z nagrodą pieniężną, z czego korzystają studenci wizytowanego kierunku. Dodatkowo informowani są o możliwościach związanych z uzyskaniem stypendium Ministra Edukacji i Nauki za wybitne osiągnięcia. Poza konkursową formą przyznawania dotacji, Uczelnia stwarza możliwość ubiegania się o bieżące finansowanie publikacji czy uczestnictwa studentów zainteresowanych działalnością naukową w konferencjach naukowych.

W ramach programu studiów studenci nabywają umiejętności związane z formułowaniem i analizą problemów, a także doborem metod i narzędzi badawczych. Realizacji tego celu służą w szczególności seminaria dyplomowe, wykłady metodologiczne, praktyki zawodowe. Elementy pracy badawczej są również włączane do programu pozostałych kursów. Przygotowanie do pracy naukowej wykazane jest w zakresie następujących zajęć programu studiów magisterskich: *prawodawstwo i metodologia architektonicznych prac badawczych, prawodawstwo i metodologia prac badawczych w obiektach historycznych, prawodawstwo i metodologia prac badawczych w urbanistyce*. Możliwość udziału studentów w pracach naukowych, prowadzonych przez kadrę kierunku występuje w całym cyklu kształcenia. Uznaniem studentów cieszy się fakt, iż nauczyciele wprowadzają ich w tematykę prowadzonych badań naukowych. Istotnym czynnikiem rozwoju naukowego jest działalność kół naukowych. Wymiernym efektem przygotowania do prowadzenia działalności naukowej jest

zaangażowanie studentów w projekty badawcze i działalność publikacyjną. Z inicjatywy pracowników dydaktycznych lub z własnego wyboru studenci uczestniczą w wystawach, warsztatach i konkursach architektonicznych. Są to głównie inicjatywy o zasięgu krajowym i regionalnym - studenci uzyskują w nich nagrody i wyróżnienia. Do znaczących osiągnięć w tym zakresie należy: Wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie architektonicznym na rewitalizację Rynku w Miliczu, III nagroda w ogólnopolskim konkursie architektonicznym na zagospodarowanie brzegów rzeki Nacyny w Rybniku, nominacja do III etapu konkursu o Doroczną Nagrodę SARP im. Zbyszka Zawistowskiego "Dyplom Roku" (edycja 2021), II Nagroda w ogólnopolskim konkursie „Dyplom z Archicadem” w kategorii „Dyplomy inżynierskie” (edycja 2021).

Studenci wizytowanego kierunku otrzymują wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej we właściwych dla kierunku obszarach rynku pracy, w tym wsparcie w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W celu ułatwienia dostępu do rynku pracy w Uczelni powołano Biuro Karier. Do zakresu działalności Biura należy pośredniczenie w poszukiwaniu pracy, praktyk i staży, bezpłatnych szkoleń i kursów organizowanych przez pracodawców, wyszukiwanie i selekcjonowanie ofert, organizowanie szkoleń i warsztatów służących doskonaleniu umiejętności miękkich, prowadzenie doradztwa zawodowego i gospodarczego, wspieranie i promowanie przedsiębiorczości oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Biuro posiada własną stronę internetową, na której publikowane są zarówno aktualne oferty, jak i praktyczne porady i wskazówki. Biuro organizuje corocznie Targi Pracy, w których udział biorą przedstawiciele największych pracodawców z regionu. Dodatkowo osoby studiujące mogą poszerzać swoją wiedzę z zakresu przedsiębiorczości. Dział Informacji, Karier i Promocji obsługuje w tym zakresie studentów poprzez realizację licznych projektów i warsztatów ułatwiających przygotowanie do wejścia na rynek pracy. W Uczelni studenci mogą rozwijać swoje pasje także w zakresie sportu (w ramach AZS) czy innych poza dydaktycznych aktywności, takich jak działalność w organizacji IAESTE Rzeszów związanej ze zdobywaniem umiejętności praktycznych studentów za granicą.

Na kierunku architektura wsparciem objęci są także studenci wybitni. Poza wspomnianym wsparciem materialnym, w ramach wsparcia organizacyjnego w tym zakresie, na wniosek studenta, może zostać wyrażona zgoda na odbywanie studiów w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). IOS pozwala na indywidualizację procesu kształcenia zgodnie z zainteresowaniami naukowymi studenta. Najlepsi studenci mogą także liczyć na różnorodne wyróżnienia i nagrody, w tym nagrody rektora – przyznawane za wybitne osiągnięcia naukowe, sportowe, społeczne lub za szczególny wkład w budowanie wizerunku Uczelni/Wydziału.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie korzystania z infrastruktury wykorzystywanej w ramach kształcenia przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Centrum E-Learningu Politechniki Rzeszowskiej przygotowuje odpowiednie instrukcje do obsługi narzędzi e-learningowych w postaci poradników dla studentów dostępnych na stronie internetowej. Poradniki mają formę instrukcji w formie FAQ czy uruchomionego Help Desku. Do bieżącej pomocy związanej z nauczaniem zdalnym przygotowani są pracownicy wyżej wspomnianej jednostki. Uczelnia przewiduje także pomoc osobom wykluczonym cyfrowo poprzez możliwość udostępnienia sali komputerowej na potrzeby uczestnictwa w zajęciach.

W ramach systemu pomocy materialnej studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich świadczeń ustawowych – stypendiów i zapomóg. Uprawnienia w zakresie przyznawania świadczeń pomocy materialnej (w tym stypendium rektora) przekazywane są komisjom stypendialnym, w których

większość składu stanowią studenci delegowani przez właściwe organy samorządu studenckiego. Świadczenia przyznawane są na udokumentowany wniosek. Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków, wydawanie i doręczanie decyzji, a także wypłacanie świadczeń odbywa się z zachowaniem obowiązujących terminów i procedur. Wydawane decyzje zawierają wymagane przepisami prawa pouczenie o dopuszczalnych środkach zaskarżenia. Studenci mogą ubiegać się o zakwaterowanie w domach studenckich Uczelni. Rozdziału miejsc dokonuje, w trybie i na zasadach określonych w regulaminie świadczeń, jednostka administracji centralnej. Studenci mogą ponadto korzystać z oferty stołówki studenckiej, którą Uczelnia prowadzi w budynku Strefy Kultury Studenckiej.

Studentom znajdującym się w szczególnej sytuacji życiowej oferuje się możliwość studiowania według indywidualnej organizacji studiów (IOS), polegającej na dostosowaniu warunków udziału w zajęciach oraz warunków zaliczania przedmiotów do indywidualnych potrzeb i możliwości studenta. Rozwiązanie to dedykowane jest m.in. studentom: z niepełnosprawnościami, w ciąży i będącym rodzicami, wyróżniającym się w nauce lub w innych obszarach aktywności życiowej (np. w sporcie, w działalności artystycznej), studiującym równolegle na więcej niż jednym kierunku studiów. Szczegółowe zasady i warunki indywidualizacji są ustalane odrębnie dla każdego z wydziałów Uczelni, przy czym w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami zakres indywidualizacji powinien zawsze uwzględniać potrzeby wynikające z ich niepełnosprawności. Ponadto na umotywowany wniosek studentowi można udzielić, a studentce w ciąży lub studentowi będącemu rodzicem – udziela się urlopu od zajęć lub urlopu od zajęć z możliwością zaliczania przedmiotów objętych programem studiów. Z przedstawionych statystyk wynika, że studenci wizytowanego kierunku korzystają z możliwości studiowania według IOS oraz z urlopów od zajęć.

Szczególne formy wsparcia dedykowane są studentom z niepełnosprawnościami. Celem tego wsparcia jest wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez zapewnienie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

Za koordynację działań w tym zakresie odpowiada Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz koordynatorzy wydziałowi ds. osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie ma charakter wielowymiarowy i obejmuje sfery: organizacyjno-prawną, materialną, dydaktyczną, emocjonalną. Zakres podejmowanych działań obejmuje m.in. wspomaganie procesu uczenia się, identyfikowanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb, rozpoznawanie i usuwanie barier w dostępie do zasobów informacyjnych i edukacyjnych, prowadzenie polityki informacyjnej, podnoszenie kwalifikacji personelu oraz promowanie postaw społecznych sprzyjających równemu traktowaniu i zapobiegających dyskryminacji. Dobór form i metod adaptacji procesu kształcenia uzależniony jest od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Potrzeby identyfikowane są podczas indywidualnych konsultacji oraz na podstawie przedstawionych orzeczeń o niepełnosprawności. Studentom oferuje się bieżące informacje, porady i wskazówki, a także dostęp do kompleksowej pomocy prawnej, psychologicznej i specjalistycznej, w tym wsparcie indywidualnych asystentów. W Uczelni opracowano przemyślane zasady adaptacji materiałów dydaktycznych. Równolegle do wsparcia udzielanego osobom z niepełnosprawnościami prowadzone są działania mające na celu zapewnienie wsparcia psychologicznego studentom. Wsparcie to spotyka się z dużym zainteresowaniem i jest rozwijane m.in. poprzez zwiększanie liczby osób świadczących pomoc psychologiczną.

Uczelnia oferuje także rozbudowane wsparcie dla studentów zagranicznych – przyjeżdżających w ramach wymian międzynarodowych. W ramach jednostki Działu Współpracy Międzynarodowej

Politechniki Rzeszowskiej świadczona jest bieżąca w zakresie studenckiej mobilności, w tym pomoc studentom cudzoziemcom. Dział koordynuje także przedsięwzięcia związane ze wsparciem studentów z zagranicy, takie jak Program Buddy zakładający opiekę studenta z Polski nad studentem przyjeżdżającym w pierwszych miesiącach studiowania i pomoc w zaaklimatyzowaniu się po przyjeździe do nowego miasta.

Na Uczelni funkcjonuje sprawny i przejrzysty system rozpatrywania skarg i wniosków. Skargi i wnioski mogą być złożone w formie pisemnej, elektronicznej lub ustnej i przyjmowane są przez pracowników administracyjnych dziekanatu w celu dalszego rozpatrzenia. Ponadto na Uczelni funkcjonuje instytucja Rzecznika praw akademickich, który działa w Uczelni jako mediator i wspomaga społeczność akademicką przy rozwiązywaniu sytuacji spornych. Dodatkowo student chcący zgłosić skargę lub będący w sytuacji konfliktowej może skorzystać z pomocy samorządu studenckiego i poinformować o tym Rzecznika Praw Studenta, który ma za zadanie doradzać i interweniować w sprawach związanych z przestrzeganiem praw i obowiązków studenta w Uczelni. W przypadku braku satysfakcjonującego rozwiązania problemu za pomocą wyżej wymienionych narzędzi, student może skorzystać także z ustawowych ścieżek rozwiązywania problemu – m.in. postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez rzeczników dyscyplinarnych, a także właściwego postępowania dyscyplinarnego dokonywanego przez odpowiednie komisje dyscyplinarne.

W Uczelni prowadzone są działania w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Studenci, którzy potrzebują pomocy w tym zakresie mogą zgłosić się przede wszystkim do opiekuna roku czy Rzecznika Praw Studenta, o czym informuje studentów Samorząd Studencki. Należy jednak wyraźnie zaznaczyć, iż działania w zakresie bezpieczeństwa studentów w tym przeciwdziałania formom dyskryminacji i przemocy powinny przybrać formę pewnych ustalonych, przejrzystych i systemowych procedur. Dlatego też rekomenduje się Uczelni stworzenie polityki antydyskryminacyjnej lub regulaminu przeciwdziałania formom dyskryminacji lub przemocy, która będzie obejmowała nie tylko pracowników (jak dotychczas stworzony w Uczelni regulamin przeciwdziałania mobbingowi), ale i studentów. W ramach ww. dokumentu należałoby określić dokładną politykę przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy z uwzględnieniem studentów, a także procedury postępowania w takich sprawach. Powołanie takiej polityki pomogłoby studentom lepiej zrozumieć mechanizmy działania procedur w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy oraz usprawniło proces załatwiania tego typu spraw.

Politechnika Rzeszowska oferuje także inną istotną z perspektywy studenckiej pomoc. Studenci mają możliwość otrzymania wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego – każda osoba studiująca może zgłosić się na nieodpłatne porady psychologiczne, które dostępne są w ramach Uczelni. Pomoc uczelnianych psycholożek realizowana jest w formie dyżurów, które odbywają się 4 razy w tygodniu.

Obsługą administracyjną większości spraw studenckich zajmuje się sekretariat Jednostki (dziekanat). Godziny pracy jednostek administracyjnych dostosowane są do potrzeb studentów studiujących zarówno w trybie stacjonarnym (poniedziałek-czwartek w godz. 10:00 - 13:00), jak i niestacjonarnym (w czasie zjazdów dziekanat czynny jest w soboty w godzinach 8:00-13:00). Student może również bezpośrednio lub telefonicznie uzyskać w dziekanacie niezbędne informacje. Informacje o zasadach i godzinach pracy dziekanatu są podane na stronie internetowej wydziału i tablicach ogłoszeń. Należy przy tym podkreślić, że w ważnych sprawach dziekan, prodziekani oraz pracownicy dziekanatu są dostępni dla studentów również poza wyznaczonymi godzinami przyjęć. Uzupełnieniem systemu

wsparcia administracyjnego jest kanał zdalnej obsługi administracyjnej poprzez aplikację EOD – Elektroniczny Obieg Dokumentów. System wsparcia administracyjnego jest bardzo wysoko oceniany przez studentów w regularnych badaniach ankietowych.

Studenci z niepełnosprawnościami są przyjmowani poza kolejnością. Władze Wydziału dbają o rozwój kompetencji pracowników administracyjnych, kierując na szkolenia. Pracownicy biorą udział w kursach językowych w celu obsługi studentów zagranicznych, czy też szkoleniach związanych z tematyką funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami. Funkcję pośrednika w kontaktach z administracją pełnią organy samorządu studenckiego oraz starostowie poszczególnych lat i kierunków studiów. Na Wydziale zatrudnieni są również pracownicy inżynieryjno-techniczni. Do ich zadań należy obsługa techniczna laboratoriów, projektowanie i modernizowanie stanowisk laboratoryjnych, wspomaganie prowadzenia zajęć w laboratoryjnych wymagających zwiększonego nadzoru.

W ramach programu studiów studenci odbywają wymagane przepisami prawa szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny kształcenia. Szkolenie realizowane jest w formie kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy e-learningowej. Studenci odbywają również dedykowane szkolenia BHK przed rozpoczęciem każdego zajęcia laboratoryjnych. Odbycie szkoleń BHK (ogólnego i stanowiskowego) jest warunkiem dopuszczenia do zajęć laboratoryjnych. Zgodnie z odrębnymi przepisami na Uczelni przeprowadzane są próbną ewakuację.

Na Uczelni funkcjonuje samorząd studencki. Samorząd działa na szczeblu uczelnianym i wydziałowym. Organy samorządu reprezentują studentów przed władzami Uczelni/Jednostki, delegują przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uczelni, opiniują programy studiów, prowadzą szkolenia z zakresu praw i obowiązków studenta, dokonują rozdziału środków finansowych przeznaczonych na sprawy studenckie, a także uczestniczą w procesach związanych z zapewnianiem jakości kształcenia, przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej oraz rozwojem i doskonaleniem wsparcia studentów. Oprócz tego samorząd prowadzi na terenie Uczelni szeroko zakrojoną działalność kulturalną i społeczną. Uczelnia zapewnia warunki niezbędne do funkcjonowania samorządu studenckiego, w tym infrastrukturę i środki finansowe, którymi samorząd dysponuje w ramach swojej działalności. Samorząd posiada własne pomieszczenia, w których zapewniono dostęp do urządzeń i materiałów biurowych. Ponadto samorząd może, w ramach swojej działalności, korzystać z sal dydaktycznych oraz bogatej infrastruktury kampusu, w tym Strefy Kultury Studenckiej. Wybór organów samorządu studenckiego oraz przedstawicieli studenckich do organów i ciał kolegialnych Uczelni/Jednostki następuje w trybie i na zasadach określonych w regulaminie samorządu studenckiego. Relacje między samorządem a władzami Uczelni oparto na zasadzie dialogu i partnerstwa, co sprzyja rozwojowi kultury organizacyjnej i wpływa korzystnie na rozwój systemu wsparcia studentów.

Samorząd Studencki jest postrzegany przez władze Uczelni jako partner w ramach działań pro jakościowych w różnych aspektach procesu kształcenia. Przedstawiciele studenccy wchodzić tym samym nie tylko w skład gremiów podejmujących decyzje w sprawie studiowania na kierunku, ale także i zespołów roboczych, takich jak Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia czy Wydziałowa Komisja Kształcenia, które zajmują się projektowaniem zmian w zakresie programu studiów, wsparcia studentów czy procesu kształcenia w ogóle. Wsparcie Samorządu Studenckiego przebiega także w zakresie organizacyjnym – Uczelnia przekazuje do dyspozycji odpowiednio wyposażoną przestrzeń na potrzeby prac organów samorządowych

Uczelnia aktywnie wspiera różne dodatkowe formy aktywności studentów. Studenci mogą rozwijać się w ramach aktywnych kół naukowych, w tym w kołach związanych z architekturą: Koło Naukowe „Da

Vinci”, Koło Naukowe Studentów Architektury „Zarys” oraz Koło Naukowe Architektury Miejsc Społecznych. Koła otrzymują potrzebną im pomoc merytoryczną poprzez opiekę naukową nauczycieli akademickich, a także wsparcie materialne w postaci finansowania publikacji naukowych czy konferencji.

Wspierany jest także pozanaukowy rozwój studentów czego przykładem są organizacje i agendy studenckie działające na Uczelni takie jak: Erasmus Student Network, Studencki Zespół Pieśni i Tańca „POŁONINY”, Chór Akademicki Politechniki Rzeszowskiej czy IAESTE. Na Uczelni działa również AZS Politechniki Rzeszowskiej, oferując zajęcia i treningi w 20 aktywnych sekcjach sportowych. W chwilach wolnych od zajęć wszyscy studenci mogą korzystać z infrastruktury rekreacyjnej Uczelni, w tym m.in. z siłowni na wolnym powietrzu, boiska, zadashowanego miejsca do grillowania oraz stref relaksu w budynkach Uczelni. Istotnym wsparciem dla osób na co dzień dojeżdżających samochodem na zajęcia są też liczne parkingi na kampusach Uczelni dostępne dla studentów.

Na Uczelni prowadzone są działania na rzecz przeprowadzania przeglądów wsparcia studentów, organizowane z ich udziałem. W Politechnice Rzeszowskiej istnieją formalne procedury monitorowania, oceny i doskonalenia poszczególnych aspektów wsparcia studentów – ewaluacja dokonywana jest za pomocą ankiety związanej z organizacją studiów oraz ocena pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Przeglądy wsparcia studentów przybierają odpowiednią formę – jest to ewaluacja przeprowadzana systematycznie i cyklicznie.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Na szczególne wyróżnienie zasługuje rozbudowany system wsparcia studentów wyróżniających się i zainteresowanych działalnością naukową. Stanowi motywację do osiągania coraz lepszych wyników w nauce. Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku kompetentną pomoc pracowników – zarówno nauczycieli akademickich jak i pracowników administracyjnych. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia otwarty dostęp do aktualnej i kompleksowej informacji związanej z procesem kształcenia począwszy od informacji o rekrutacji na studia, realizacji procesu nauczania i uczenia się oraz przyznawanych kwalifikacjach, a skończywszy na informacji o możliwościach zatrudnienia absolwentów lub dalszego kształcenia. Informacje przedstawione są w sposób przejrzysty i zrozumiały dla różnych grup odbiorców, w szczególności dla kandydatów na studia oraz studentów. Potrzeby różnych grup odbiorców, w tym osób z niepełnosprawnościami, są spełnione.

Udostępniona w Internecie informacja o studiach obejmuje ogólną koncepcję kształcenia na kierunku, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, wymagane dokumenty, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Wydział udostępnia publicznie również informacje na temat polityki jakości i funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Strona internetowa Wydziału posiada czytelne menu o przejrzystej strukturze. Wszystkie niezbędne dla studentów informacje zostały zebrane w sekcji „Studenci”. W zakładce „Kandydaci” na uczelnianej stronie przeznaczonej dla kandydatów na studia znajdują się między innymi linki do następujących podstron: „Rekrutacja”, „Rejestracja”, „Dlaczego warto studiować na PRz”, „Informator uczelniany”, „Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami”, „Wirtualny spacer po uczelni”. Na stronie Wydziału dostępne są wzory podań, wniosków i innych dokumentów, a także akty prawne związane z dydaktyką, informacje o procesie dyplomowania oraz o sprawach socjalno-bytowych. Na stronie internetowej Uczelni (w ramach Biuletynu Informacji Publicznej - BIP) dostępne są również inne regulaminy i dokumenty do pobrania związane z całym procesem rekrutacji i studiowania.

Na stronie internetowej zamieszczane są komunikaty dla kandydatów, studentów i pracowników. Publikowane są aktualności dotyczące m.in. nadchodzących spotkań oraz wydarzeń, konkursów, ofert pracy. Uczelniane media społecznościowe (m.in. serwisy Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, LinkedIn) są dodatkowym kanałem kontaktu ze studentami oraz kandydatami na studia. Profil w serwisie Facebook służy do publikowania aktualności uczelnianych i wydziałowych, oferty dla studentów, informacji o wydarzeniach, a także informacji dla kandydatów na studia. Strona internetowa Wydziału jest dostosowana do wyświetlania przy użyciu urządzeń mobilnych.

Ocena publicznego dostępu do informacji o programach studiów i zakładanych efektach uczenia się dokonywana jest przez wydziałowy zespół zadaniowy sporządzający coroczny raport z oceny programu studiów i weryfikacji efektów uczenia się na kierunku architektura. Studenci oceniają jakość i aktualność stron internetowych Uczelni i Wydziału wypełniając po każdym semestrze ankietę

organizacji studiów. Sporządzane przez wydziałową komisję ds. zapewniania jakości kształcenia sprawozdania z ankietyzacji są dostępne na stronie internetowej Wydziału. W oparciu o zgłoszone uwagi sposób udostępniania informacji jest ciągle doskonalony.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji o programie studiów kierunku architektura oraz warunkach jego realizacji za pośrednictwem strony internetowej. Udostępniana publicznie informacja jest zrozumiała i łatwa do wyszukania, zapewniona jest w pełnym zakresie cyfrowa dostępność prezentowanej informacji dla wszystkich potencjalnych odbiorców. Ustalono zasady odpowiedzialności za zamieszczanie informacji na stronie Uczelni oraz Wydziału, a także podejmowane są działania mające na celu pozyskanie od odbiorców informacji zwrotnej w formie oceny niektórych aspektów udostępnianej publicznie informacji. Pozyskana informacja jest wykorzystywana do doskonalenia publicznego dostępu do informacji

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zarówno na poziomie Uczelni, jak i na poziomie Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury wyznaczone zostały ciała odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad działalnością edukacyjną oraz zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia. Nadzór ten sprawuje rektor za pośrednictwem prorektora ds. kształcenia, dziekanów wydziałów i dyrektorów centrów. Strukturę systemu zapewnienia jakości tworzą: pełnomocnik rektora ds. zapewniania jakości kształcenia, uczelniana komisja ds. zapewniania jakości kształcenia, wydziałowi koordynatorzy ds. zapewniania jakości kształcenia, wydziałowe komisje ds. zapewniania jakości kształcenia, koordynatorzy ds. zapewniania jakości kształcenia w jednostkach międzywydziałowych (Centrum Języków Obcych, Centrum Sportu Akademickiego). Zostały także określone kompetencje i zakres odpowiedzialności ww. osób i zespołów w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia.

Proces monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów wspierany jest także przez dział kształcenia, senacką komisję ds. kształcenia, wydziałową komisję dydaktyczną oraz zespoły zadaniowe.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest na Uczelni w sposób formalny w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury formalne. Programy studiów opracowywane są przez zespół zadaniowy, następnie po wcześniejszym zaopiniowaniu przez samorząd studencki i wydziałową komisję dydaktyczną są zatwierdzane przez Senat Politechniki Rzeszowskiej. Zmiany w programach studiów wprowadzane są zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Senatu nr 44/2019 z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie zasad ustalania programu studiów wyższych.

W projektowaniu programu studiów są uwzględnione innowacje dydaktyczne i osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej. Nowoczesna koncepcja kształcenia obejmuje modyfikacje form realizacji zajęć i wykładanych treści w kierunku nowych form kształcenia, w tym Problem Based Learning (PBL) oraz zastosowanie wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości. W projektowaniu i realizacji programu studiów uwzględniona jest współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i jasno określone kryteria kwalifikacji kandydatów przyjęte w Politechnice Rzeszowskiej. Szczegółowe zasady i warunki rekrutacji podlegają pewnym zmianom. Corocznie określa je uchwała Senatu w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Program studiów na kierunku architektura poddawany jest corocznej ocenie. Przegląd programu studiów prowadzony jest każdorazowo po zakończeniu danego roku akademickiego. Z przeglądu programu studiów sporządzany jest raport zawierający w szczególności wnioski z analizy: przeglądu programu studiów; informacji uzyskanych od studentów, absolwentów oraz pracodawców (ankiety); opis podjętych działań na rzecz doskonalenia programu studiów, w tym efektów uczenia się; rekomendacje dotyczące zmian w programie studiów. Raport zbiorczy, sporządzany przez wydziałową komisję ds. zapewnienia jakości kształcenia, przedkłada się dziekanowi oraz omawia na posiedzeniu komisji dydaktycznej. W celu poprawienia dokumentacji sylabusów zajęć po zakończeniu ocenianego semestru, we wrześniu 2021 roku, przeprowadzone zostały szkolenia z zakresu systemu PRK dla nauczycieli akademickich.

Jednym z elementów monitorowania programu studiów oraz osiągania zakładanych efektów uczenia się na ocenianym kierunku jest proces ankietyzowania zajęć dydaktycznych. Studenci oceniają, czy zajęcia wzbogaciły ich wiedzę i umiejętności, czy liczba godzin zajęć była wystarczająca do osiągnięcia efektów uczenia się, czy program zajęć powielał treści innych zajęć. Monitorowanie programu studiów dokonywane jest także przez hospitację zajęć. Podczas hospitacji ocenie podlega zgodność treści z programem zajęć, realizacja założonych efektów uczenia się, dobór i wykorzystanie środków dydaktycznych. Podejmowane w tym zakresie działania mają charakter cykliczny. Analiza wyników hospitacji, ankietyzacji, raportów z biura karier (badanie opinii absolwentów) i opinii pracodawców służy realnym modyfikacjom programu studiów. Efektem tych działań są zmiany w zakresie treści programowych.

W procesie doskonalenia programu studiów uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Interesariusze wewnętrzni (pracownicy i studenci) wpływają na doskonalenie programu studiów przez udział w pracach wydziałowej komisji ds. zapewniania jakości kształcenia jako członkowie tej komisji. Pracownicy Wydziału w oparciu o wyniki ankiet lub rozmowy bezpośrednio ze studentami modyfikują

sylabusy zajęć (przy zachowaniu tych samych efektów uczenia się), dostosowując przekazywane treści do aktualnego stanu wiedzy, nowości naukowych i rozwiązań przemysłowych. Studenci mają możliwość wyrażania swoich opinii na temat programów studiów w ankietach oraz w czasie spotkań starostów z władzami Wydziału lub z wydziałowym koordynatorem ds. zapewniania jakości kształcenia. Studenci mają możliwość wypełnienia ankiety po zakończeniu każdego semestru. W ankiecie oceniają nauczycieli oraz zajęcia, a także mogą zamieszczać komentarze i sugerować zmiany w programach. Wyniki ankiet i hospitacji są analizowane przez wydziałową komisję ds. zapewniania jakości kształcenia i po opracowaniu umieszczone wraz z sugestiami ewentualnych działań naprawczych w raporcie ankietyzacji i hospitacji. Raport jest przekazywany dziekanowi oraz pełnomocnikowi rektora. Wnioski z ankiet wraz z opiniami studentów przekazywane są także prowadzącym zajęcia. Nauczyciele akademicki zobowiązani są do uwzględnienia przekazanych opinii w celu zwiększenia skuteczności procesu nauczania w toku dalszego prowadzenia zajęć.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są członkami Rady Gospodarczej, wydziałowej komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia. Celem współpracy w ramach Rady Gospodarczej jest między innymi kształtowanie i aktualizowanie koncepcji kształcenia, ocena i doskonalenie efektów uczenia się i programów studiów, tak aby odpowiadały one bieżącym potrzebom rynku pracy. Udział przedstawicieli pracodawców w wydziałowych komisjach istotnie wpływa na doskonalenie programu studiów. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest analizowana przy okazji sporządzania corocznego raportu z oceny programu studiów i weryfikacji efektów uczenia się. Efektem rozmów z pracodawcami głównie z przedstawicielami biur projektowych w programie studiów na kierunku architektura na poziomie studiów pierwszego stopnia od roku akademickiego 2022/2023 zwiększono liczbę godzin z laboratorium komputerowego AUTOCAD. Na prośbę studentów, którzy wnioskowali o większą liczbę godzin z AutoCada wydzielono z zajęć *geometria wykreślna* nowe zajęcia *komputerowe wspomaganie projektowania-AutoCad* ze zwiększoną liczbą godzin zajęć laboratoryjnych. W roku akademickim 2022/2023 na studiach drugiego stopnia wprowadzono nowe zajęcia *akustyka architektoniczna i urbanistyczna*.

Program studiów na ocenianym kierunku podlega ciągłemu monitorowaniu, oceniane są efekty uczenia się oraz uwzględniane wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, weryfikowana jest aktualność treści programowych oraz skuteczność metod kształcenia oraz metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, w tym metody kształcenia i metod weryfikacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nadzór dotyczy wyników nauczania i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, m.in. poprzez analizę wyników sesji egzaminacyjnych oraz monitoring losów zawodowych absolwentów. Informacje pozyskiwane przez władze Wydziału na temat oceny kwalifikacji absolwentów z perspektywy rynku pracy w trakcie spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz na podstawie badań ankietowych absolwentów stanowią ważny element analiz prowadzących do modyfikacji programów studiów, w tym ocenianego kierunku.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji pochodzących od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, także w warunkach ich nieobecności na Uczelni spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania. Uczelnia przedstawiła dokumentację potwierdzającą takie działania, np. opinie dotyczące programu studiów i efektów uczenia się. Władze Wydziału współpracują z przedstawicielami samorządu studenckiego, który aktywnie pośredniczy w bieżącym zbieraniu informacji zwrotnych od studentów, w tym w odniesieniu do problemów związanych z nauczaniem zdalnym. Przeprowadzana analiza obejmuje

kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, np. prace etapowe i dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, a także informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. Monitorowanie jakości pracy dydaktycznej odbywa się poprzez wydawanie zaleceń, szkolenia dydaktyczne, ankietyzację, hospitację, rozmowy indywidualne, zwrotne przekazywanie informacji.

Nadzór nad jakością kształcenia w przypadku procesu dyplomowania obejmuje wybór opiekunów i recenzentów prac dyplomowych, a także spełnienie przez prace dyplomowe wymagań określonych dla każdego poziomu studiów. Ocena procesu dyplomowania prowadzona jest w każdym roku akademickim. Przewodniczący wydziałowej komisji ds. zapewniania jakości kształcenia losuje do oceny prace z rejestru generowanego przez APD. Do przeglądu wybrano prace dyplomowe obronione w roku akademickim 2021/2022, w obrębie każdego poziomu kształcenia po 3 dla każdego stopnia. Do oceny prac wyznaczani są członkowie wydziałowej komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia w taki sposób aby oceniali prace spoza katedry/zakładu w którym są zatrudnieni. Lista prac i osób oceniających jest zatwierdzana przez Dziekana. Ocena nie jest kolejną recenzją pracy dyplomowej, ale przede wszystkim oceną pracy promotora i recenzenta. Oceniana jest zgodność tematyki pracy z kierunkiem studiów, kompletność recenzji, przyjęcie pracy na podstawie raportu oraz protokołu egzaminu dyplomowego. Oceniający sprawdzają również czy wystawiona ocena pracy jest adekwatna do opinii przedstawionej przez promotora i recenzenta. Po zebraniu wszystkich ocen na spotkaniu wydziałowej komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia dyskutowane są występujące problemy oraz proponowane są działania doskonalące. W wyniku przeprowadzonego przeglądu stwierdzono, że proces dyplomowania jest zgodny z regulaminem studiów, tematy prac dyplomowych odpowiadają kierunkowi a recenzenci są dobrani odpowiednio do ich tematyki. Uwagi do pojedynczych prac: recenzje opiekuna pracy i recenzenta były bardzo podobne, w opinii opiekuna pracy brakowało informacji czy obliczenia i rysunki są prawidłowe, ocena merytoryczna to tylko streszczenie pracy. Jakość prac dyplomowych sprawdza też wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia sporządzając coroczny Raport z przeglądu programu studiów. W roku akademickim 2021/22 proces dyplomowania został oceniony pozytywnie. Sprawdzeniu poddano losowo wybrane prace dyplomowe, spośród obronionych w roku akademickim 2021/2022 Uwagi, które sformułowano są następujące: treść recenzji była właściwa. Niektóre recenzje posiadały bardzo lakoniczne opisy, w szczególności w punkcie dotyczącym oceny merytorycznej pracy. W ramach takich działań wydziałowa komisja ds. zapewnienia jakości kształcenia przygotowuje zalecenia dla promotorów i recenzentów, które są rozsyłane przez Dziekana do opiekunów i recenzentów. Przegląd losowo wybranych prac dyplomowych dokonany przez zespół oceniający PKA wykazał, iż działania związane z ich oceną nie są w pełni skuteczne. Nadzór nad procesem dyplomowania przejawia się podczas wyznaczania opiekunów prac dyplomowych i ich recenzentów oraz sprawdzania prac dyplomowych pod kątem spełnienia przez nie wymagań określonych dla poziomu studiów. Rekomenduje się podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia narzędzi oceny wybranych prac dyplomowych pod kątem spełniania wymagań właściwych dla prac inżynierskich.

Uczelnia prowadzi również monitoring wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonanych przez Polską Komisję Akredytacyjną na kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni. Wnioski z systematycznej oceny programów studiów są wykorzystywane do ich ustawicznego doskonalenia także na kierunku architektura.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku architektura zostały w sposób przejrzysty określone kompetencje i zakres odpowiedzialności osób sprawujących nadzór nad kierunkiem, a także w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Zatwierdzanie i zmiany programu studiów oraz przyjęcie na studia odbywają się w oparciu o formalnie określone zasady.

W Uczelni prowadzone są skuteczne działania w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów. W powyższych obszarach wdrożono odpowiednie narzędzia i mechanizmy polityki jakości kształcenia, które umożliwiają identyfikowanie słabych stron procesu kształcenia oraz podejmowanie działań doskonalących. Realizowany program studiów jest stale doskonalony w oparciu o opinie poszczególnych grup interesariuszy, a także potrzeby rynku pracy. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczą w ocenie programu studiów i jego doskonaleniu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia
